

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ЗВІТНА ДОПОВІДЬ

**ректора Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Василя Яковича Тація
про виконання умов контракту
з Міністерством освіти і науки України за 2019 рік
на конференції трудового колективу
9 січня 2020 р.**

Харків
2020

Шановні колеги!

Звітуючи про виконання мною як ректором умов контракту з Міністерством освіти і науки України за 2019 р., хочу підкреслити, що, по суті, це звіт про результати нашої з вами спільної роботи, спрямованої на виконання Університетом завдань, визначених нормативними актами, що регулюють діяльність закладів вищої освіти, насамперед законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», статутними документами та Стратегічним планом розвитку Університету до 2024 р., а також тими завданнями, які впливають із рішень, пов'язаних із здійсненням реформ в освітянській і науковій сфері України в цілому і у сфері вищої освіти зокрема. На діяльність нашого закладу вищої юридичної освіти, безумовно, впливають не тільки реформаційні зміни, що відбуваються в найважливіших сферах нашого буття, а й усеохоплюючі глобалізаційні процеси, що зумовлюють нові виклики, зокрема й в освітянській галузі. Відповіддю на них стала радикально нова парадигма підготовки висококваліфікованих фахівців, які б відповідали як сучасним, так і прогнозованим на перспективу вимогам держави і суспільства в руслі тенденцій світового розвитку.

Підводячи підсумки нашої роботи, перш за все зазначу, що у цілому нам вдалося успішно виконати завдання минулого навчального року та першого семестру поточного навчального року і досягти головної мети – забезпечення високої якості підготовки фахівців для всіх галузей соціально-економічної діяльності. Університет продовжує утримувати позиції кращого юридичного ЗВО України, що підтверджують різного рівня рейтинги, нагороди, затребуваність наших випускників на практиці, привабливість Університету для абітурієнтів (фото 1).

Для цього колектив Університету докладас значних зусиль, забезпечуючи ґрунтовну професійну підготовку студентів до майбутньої практичної юридичної діяльності, а також проведення плідної науково-дослідної роботи як з фундаментальних, так і актуальних проблем правового забезпечення державного будівництва. В Університеті послідовно модернізується організація освітньої діяльності, запроваджуються новітні інформаційні технології,

розширюються його практична спрямованість і спеціалізація, відкриваються нові спеціальності, розвиваються міжнародні зв'язки, злагоджено працюють висококваліфіковані науковці, науково-педагогічні працівники, допоміжний персонал, навчаються вмотивовані, орієнтовані на успіх та зацікавлені в результатах свого навчання студенти. Плідній праці, навчанню, особистісному розвитку також сприяє й сучасна матеріально-технічна база.

Крім того, колективом Університету здійснювалася значна профорієнтаційна робота серед потенційних абітурієнтів з метою поширення інформації про наш заклад, його досягнення, високоякісні освітні послуги, гарні сучасні умови для навчання, творчого і фізичного розвитку, належний рівень організації побуту, що, безумовно, сприяло успішному проведенню вступної кампанії 2019 р.

Велика роль у підвищенні іміджу й авторитету нашого навчального закладу як в Україні, так і на міжнародній арені належить і Харківським міжнародним юридичним форумам, які вже третій рік поспіль організовуються Університетом і успішно проходять на його базі. Визнанням значущості цього наукового заходу стало надання йому у 2018 р. постановою Кабінету Міністрів статусу загальнодержавного та постійно діючого.

Проведений 24–28 вересня цього року III Харківський міжнародний юридичний форум, як і попередні два, мав великий успіх та резонанс серед наукового загалу. Завдяки широкому колу учасників – знаних вчених та практиків з відомими всім іменами – він беззаперечно виправдав свій високий статус, ставши на теренах України найавторитетнішою міжнародною платформою для обговорення актуальних проблем у правничій сфері, чудовим майданчиком для проведення цікавих дискусій та обміну думками. Цьогорічний форум був надзвичайно широко представлений як за кількістю, так і за географією – 3000 учасників з 30 країн світу. Серед них визнані на міжнародному рівні експерти, представники органів державної влади, органів правопорядку, судової влади, політики, громадських організацій, провідні науковці.

В урочистому пленарному засіданні, що відбулося в Палаці студентів Університету, взяли участь перший заступник Голови Верховної Ради України

Руслан Стефанчук, Голова Конституційного Суду України Олександр Тупицький, голова Конституційного суду Литви Дайнюс Жалімас, голова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Михайло Смокович, суддя Конституційного суду Польщі Юстин Піскорський, заступник Міністра освіти і науки України Максим Ярмистий, секретар Харківської міської ради Олександр Новак, керівництво нашого Університету та інші. На пленарному засіданні із доповідями виступили голова Конституційного суду Литви Дайнюс Жалімас («Консолідація західної геополітичної орієнтації в Конституції») та голова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Михайло Смокович («Адміністративна юстиція в Україні: історія, сучасність та напрямки розвитку»).

Кількість учасників форуму і географія представництва свідчать про набуття ним з кожним роком все більшої популярності й інтересу в усьому світі. Тематика роботи цього наукового заходу, вироблення спільних підходів до вирішення важливих проблем правового характеру національного рівня, а також тих, що пов'язані з глобалізаційними викликами сучасного світу, мають велике наукове і практичне значення для подальшого розвитку національної правової системи України, зміцнення її економіки та побудови мирного й відкритого демократичного українського суспільства (фото 2).

Значна увага в Університеті приділяється підвищенню якості освіти. В цілому її рівень задовільний. Про це свідчать рейтинги наших випускників, їх затребуваність на практиці та кар'єрне зростання. Так, понад 40 відсотків суддів Верховного Суду складають випускники нашого Університету, керівниками багатьох центральних і регіональних органів юстиції, охорони правопорядку є також наші випускники, вони були призначені на ці посади після серйозного конкурсного відбору. Хочу зазначити, що двох наших викладачів – Ф. В. Веніславського та О. А. Лукашова – обрано депутатами Верховної Ради України IX скликання. Відповідно до Указу Президента України від 7 серпня 2019 р. значна кількість наших науковців увійшла до складу Комісії з питань правової реформи, в якій сформовано декілька робочих груп (з питань підготовки пропозицій щодо внесення змін до Конституції

України; з питань розвитку законодавства про організацію судової влади та здійснення правосуддя; з питань розвитку кримінального права; з питань розвитку юридичної освіти). Випускники Університету також дістають міжнародне визнання на ринку юридичних послуг.

Високі досягнення наших студентів, їх численні перемоги на різного рівня конкурсах, олімпіадах, турнірах, у судових дебатах, спортивних та творчих змаганнях впливають на підвищення рейтингу Університету та роблять його імідж ще позитивнішим.

Важливою подією цього року стало вручення Державної премії України в галузі науки і техніки колективу авторів фундаментальної праці «Правова доктрина України» у 5-ти томах, серед яких і члени провідних кафедр нашого Університету.

Продовжується робота з підготовки науковцями Університету та Національної академії правових наук України 20-томного видання «Велика українська юридична енциклопедія». На сьогодні друком вийшло 9 томів.

Минулий рік пройшов у дуже напруженій обстановці складного процесу реформування вищої освіти, що відбувається на виконання вимог законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», постанов КМ України, наказів і розпоряджень МОН України, якими запроваджено багато новел.

Крім того, 18 грудня 2019 р. Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти». Міністерством освіти і науки України 24 грудня презентовано концепцію змін у сфері вищої освіти. Зміни стосуються багатьох важливих напрямків діяльності закладів вищої освіти: забезпечення якості підготовки фахівців, організації освітнього процесу та науково-дослідної роботи, прийому до вишу, фінансування, оплати праці у вишах, розвитку матеріальної бази та організації діяльності ЗВО в цілому та ін.

Все це потребує вивчення й осмислення завдань, поставлених державою, і значних зусиль для їх реалізації з урахуванням аналізу результатів нашої роботи у минулому році, про що і піде далі мова.

Структура Університету. Оптимізація системи управління

У минулому навчальному році продовжувалася робота з удосконалення структури Університету.

Постановою Кабінету Міністрів України № 439 від 22 травня 2019 р. військово-юридичний факультет реорганізовано у Військово-юридичний інститут.

Відповідно до вимог законодавства кафедри закріплено за інститутами і факультетами, в інститутах і на факультетах створено вчені ради, реорганізовано деякі кафедри, зокрема, на базі кафедри міжнародного права створено три кафедри, а саме: кафедру міжнародного права, кафедру права Європейського Союзу, кафедру міжнародного приватного права та порівняльного правознавства. Змін зазнала і кафедра організації судових та правоохоронних органів, на її основі організовано кафедру судоустрою та прокурорської діяльності й кафедру адвокатури, об'єднано кафедри філософії і логіки, а кафедру теорії держави і права перейменовано в кафедру теорії і філософії права. Здійснено реорганізацію кафедр у Полтавському юридичному інституті та Інституті економіки і права (м. Київ). Припинено набір на факультет правосуддя. Об'єднано заочні факультети № 1 і № 2. Обрано за конкурсом і призначено завідувачів і викладачів нових кафедр Університету, вперше в Університеті проведено вибори директорів інститутів та деканів факультетів. Завершується реорганізація відділів наукової бібліотеки, інших структурних підрозділів Університету.

Створено соціально-психологічну лабораторію, яку очолила доктор соціологічних наук, професор кафедри соціології і політології Погрібна Вікторія Леонідівна.

Оптимізація структури Університету буде продовжуватися.

Робота приймальної комісії

Прийом на навчання до Університету у 2019 р. здійснювався відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2019 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2018 р. № 1096 із подальшими змінами та доповненнями.

У цьому році Міністерство освіти і науки України значно підвищило рівень вимог до абітурієнтів, які вступали на спеціальності 081 «Право» та 293 «Міжнародне право». Підвищення зазначених вимог стосувалося як вступу на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр», так і вступу на навчання для здобуття ступеня «Магістр».

Уперше Умовами прийому на 2019 р. передбачалося, що вступник має право подавати документи на вступ до бакалавріату на перший курс за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» лише у разі, якщо його конкурсний бал за результатами сертифікатів ЗНО становить 130 або більше балів. Ті вступники, конкурсний бал яких був менший 130 балів, узагалі не мали права брати участь у конкурсі при вступі навіть на контрактну форму навчання. Іншими словами, вступники із конкурсним балом менше 130 балів у цьому році були повністю позбавлені права на одержання вищої освіти за ступенем «Бакалавр» за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право».

У 2019 р. були також суттєво підвищені так звані порогові бали за двома навчальними блоками, з яких проводилося ЗНО, при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр» за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право». Мова йде про підвищення МОН порогів із блоків «Іноземна мова» та «Право». Зазначене підвищення призвело до значної втрати по всій Україні абітурієнтів, які вступали на навчання для здобуття ступеня «Магістр» за зазначеними спеціальностями, але не змогли подолати підвищених у порівнянні з минулим роком мінімальних порогових балів із іноземної мови та права. Загальна кількість таких вступників, які не змогли подолати мінімальних порогів у цьому році, по всій Україні становила більше 50 %.

До новел вступної кампанії 2019 р. слід також віднести більш стислі строки подачі документів по бакалавріату; розширення кола осіб, які мають право подавати заяву на 1 курс в паперовій формі; встановлення 15-бального коридору для переведення на вакантні місця держзамовлення пільговиків, які зараховані до бакалавріату на контрактну форму навчання, та ін.

У цьому році Університет за результатами широкого конкурсу на 1 курс бакалавріату денної форми навчання за спеціальністю 081 «Право» одержав найбільшу в Україні кількість місць державного замовлення – 461 (для

порівняння, найближчий конкурент – Львівський національний університет імені Івана Франка одержав 229 місць). Аналогічна ситуація склалася й із розподілом місць державного замовлення за ступенем «Магістр» (спеціальність 081 «Право», денна форма навчання). Університет одержав найбільше місць – 634.

За результатами вступної кампанії 2019 р. на навчання до Університету зараховано:

- за ОКР «Молодший спеціаліст» – 101 особу;
- за ступенем «Бакалавр» (на 1, 2 та 3 курси) – 2118 осіб;
- за ступенем «Магістр» – 1365 осіб;
- за ступенем «Доктор філософії» – 72 особи.

Усього за всіма формами, ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями зараховано 3656 осіб. Із них на бюджетну форму – 1247 осіб, що становить 34 % від загальної кількості зарахованих; на контрактну форму – 2409 осіб, тобто 66 % від загальної кількості зарахованих.

Слід також зазначити, що Міністерство освіти і науки України своїм наказом від 11.10.2019 р. затвердило Умови прийому до закладів вищої освіти у 2020 р. Серед новел майбутньої вступної кампанії можна, зокрема, відзначити наступні: встановлення конкурсного бала вступника для прийому документів на спеціальності 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» на перший курс бакалавріату на рівні 140 або більше балів; запровадження вагових коефіцієнтів та електронної форми подачі документів при вступі до магістратури на зазначені спеціальності; звуження максимальної кількості заяв вступників до п'яти при подачі документів на місця, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та деякі інші.

Профорієнтаційна робота

Колективом Університету, кафедрами, структурними підрозділами, Асоціацією випускників, Лігою студентів, викладачами та студентами Університету протягом року здійснювалась активна діяльність із профорієнтації серед випускників закладів середньої освіти. Основними заходами, які були проведені або ще тривають, є такі:

– продовжується проєкт із відкриття класів Ярослава Мудрого у закладах середньої освіти – партнерах Університету. Зокрема, нещодавно відкрито клас у м. Кривий Ріг;

– доцент кафедри права Європейського Союзу І. М. Жуков і заступник директора Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України О. Ю. Дудченко провели профорієнтаційні зустрічі із старшокласниками загальноосвітніх шкіл міст Лисичанськ та Северодонецьк;

– представники кафедри конституційного права України реалізували низку цікавих заходів профорієнтаційного спрямування із старшокласниками м. Красноград Харківської області;

– кафедра цивільного права № 1 разом з Юридичною клінікою та представниками кафедр екологічного права та кримінального права № 2 провели профорієнтаційні заходи для школярів м. Краматорськ;

– члени Асоціації випускників спільно з представниками Юридичної клініки Університету виступили із циклом лекцій правового спрямування у закладах середньої освіти Харкова. Тематика занять стосувалась захисту прав споживачів, правового регулювання діяльності поліції, порядку притягнення до відповідності за адміністративні правопорушення та ін.;

– в Університеті двічі у звітному році успішно проведено День відкритих дверей. Зважаючи на попит до цього заходу, прийнято рішення про додаткове застосування нового он-лайн формату Дня відкритих дверей. За допомогою «прямого ефіру» абітурієнти мали змогу поставити питання відповідальному секретареві приймальної комісії;

– Асоціацією випускників організовано правові турніри для учнів 10-11 класів. До реалізації цих заходів були залучені провідні кафедри Університету. Школярі отримали змогу не тільки перевірити свої знання з права, а й позмагатись за цінні призи;

– набули чималої популярності такі заходи, як он-лайн вебінари із школярами та вчителями закладів середньої освіти – партнерів Університету, завдяки яким школярі мають змогу одержати кваліфіковані відповіді на важливі для них питання;

– Асоціацією випускників на постійній основі організовуються екскурсії для потенційних абітурієнтів Університету із відвідуванням

центрального корпусу, бібліотеки, музеїв криміналістики й історії нашого вишу тощо;

– започатковано новий напрям у профорієнтації – проведення «Тижня відкритих лекцій», протягом якого абітурієнти можуть послухати лекції різних викладачів, відчутти себе частиною університетської родини, поставити й отримати відповіді фахівців на складні або цікаві для них питання;

– кафедрою соціології та політології проведено інтернет-турнір політико-правових есе серед школярів міста Харкова. Кращі роботи були опубліковані у збірці наукових тез всеукраїнської конференції Харківської асоціації політологів (фото 3, 4).

Випуск та працевлаштування

У 2019 р. 1659 осіб закінчили навчання в Університеті і отримали кваліфікацію «Магістр», з них 833 навчалися за рахунок державного бюджету, інші – за рахунок власних коштів.

Як відомо, в останні чотири роки державний розподіл відмінено.

Незважаючи на це, цьогоріч 11 випускників Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ були скеровані для проходження служби за фахом в органи Служби безпеки України.

До того ж 25 осіб – курсантів-випускників Військово-юридичного інституту – також отримали направлення: у розпорядження Міністерства оборони України – 23, Національної гвардії – 1, Управління Державної охорони України – 1.

На жаль, останнім часом працевлаштування випускників до державних органів та апарату в силу об'єктивних обставин продовжує залишатися проблематичним. Безумовно, ми не стоїмо осторонь, і в цьому напрямі ректоратом проводиться наполеглива робота.

Контингент студентів. В Університеті навчаються майже **11** тис. осіб (з них: за ОКР «Молодший спеціаліст» – **367** осіб; за ступенем «Бакалавр» – **6927** осіб; за ступенем «Магістр» – **3233** особи; за ступенем «Доктор філософії» – **221** особа). За денною формою навчаються **7853** особи (3802 – за бюджетною формою, 4051 – за контрактною); за заочною формою – **2674** особи (219 – за бюджетною формою, 2455 – за контрактною).

Характеристика професорсько-викладацького складу

В Університеті працюють близько 700 науково-педагогічних працівників, з них 127 докторів наук, професорів, понад 500 кандидатів наук, доцентів.

На сьогоднішній день в Університеті функціонують 43 кафедри, які очолюють 35 докторів наук, професорів і 8 кандидатів наук, доцентів. 23 кафедри Університету на 100 % забезпечені викладачами з науковими ступенями. Збільшився показник викладачів, які мають наукові ступені та вчені звання, сьогодні їх 96 %; лише 4 % викладачів не мають наукового ступеня.

У цьому році Університет поповнився двома випускниками аспірантури.

Середній вік викладацького складу – 46 років.

Щиро вітаємо наших викладачів та співробітників, які в цьому році отримали цілу низку нагород та відзнак Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Національної академії наук України, Харківської обласної державної адміністрації, Харківської обласної ради, Харківської міської ради, Союзу юристів України та ін.

В Університеті працюють: 1 Герой України; 1 академік Національної академії наук України; 16 академіків і 18 членів-кореспондентів Національної академії правових наук України; 17 лауреатів Державної премії України, 21 заслужений діяч науки і техніки України; 11 заслужених працівників освіти України; 15 заслужених юристів України; 3 народних артисти України; 5 заслужених працівників культури України; 8 заслужених артистів України; 1 заслужений діяч мистецтв України; 1 заслужений будівельник України.

Навчальний процес та його інформаційне забезпечення

Центр інформаційного і технічного забезпечення навчального процесу здійснює інформаційне забезпечення навчального процесу. До складу центру входять три лабораторії:

- інформаційно-аналітичного забезпечення навчального процесу;
- локальних комп'ютерних мереж;
- технічного забезпечення навчального процесу.

З кожним роком локальна мережа Університету все більше розширюється, що, у свою чергу, потребує регулярної зміни комутаційного та мережевого обладнання на більш сучасне. Потреби постійного доступу до інформаційних ресурсів та мобільність пристроїв зумовили пріоритет бездротових технологій, саме тому майже на всіх кафедрах для роботи викладачів установлені та налагоджені Wi-Fi-роутери, і їх кількість постійно зростає. Зараз «скелет» інформаційної мережі складається з оптико-волоконних та мідних ліній зв'язку, причому довжина тільки оптичних ліній зв'язку перевищує 14 км. У мережі використовується близько 200 електронних комутаторів різних рівнів керування, й до цієї ж цифри наближається кількість оптичних перетворювачів у мережі Університету.

Проведені роботи з встановлення, налагодження та використання нових потужних мереж Wi-Fi-доступу, а саме таких брендів, як Aruba виробництва відомої світової компанії Hewlett-Packard та RuckusWireless. Встановлення сучасного обладнання дозволило значно поліпшити рівень Wi-Fi-сигналу в головному корпусі Університету та в окремих лекційних залах. Саме в лекційному залі № 2 головного корпусу можна проводити одночасне он-лайн тестування знань студентів – від 150 до 180 в одній аудиторії.

За технологічним та інформаційним призначенням виділяються такі сегменти інформаційно-телекомунікаційної мережі Університету:

1. Дротові локальні обчислювальні мережі будівель, гуртожитків та містечок, які є основними сегментами інформаційного середовища Університету.

2. Точки радіодоступу для мобільних засобів (мережа доступу Wi-Fi), розгорнуті в усіх навчальних корпусах, а також в корпусі санаторію-профілакторію «Березовий гай».

Наявність мережі доступу Wi-Fi дозволяє забезпечити вільний, безплатний та багатоканальний доступ для студентів, абітурієнтів, викладачів та співробітників Університету як до світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет, так і до всіх можливостей внутрішньої мережі, таких як: мобільні версії порталу для різних операційних систем мобільних пристроїв

користувачів; розклад навчальних занять студентів та викладачів; доступ до сайту наукової бібліотеки тощо.

3. Мережа відеоспостереження у навчальних корпусах та гуртожитках, новому навчально-бібліотечному корпусі, на території Палацу студентів, автомобільному в'їзді на територію головного корпусу та в інших службових приміщеннях Університету.

4. Система контролю та управління доступом (СКУД). Вже встановлені турнікетні підсистеми у чотирьох навчальних містечках за адресами: вул. Пушкінська, 77, вул. Пушкінська, 106, вул. Динамівська, 4, вул. Пушкінська, 84.

Управління та моніторинг працездатності інформаційно-телекомунікаційної мережі Університету здійснюються автоматично через серверне та комутаційне обладнання. При цьому всім структурним підрозділам, у тому числі й відокремленим, що розташовуються у містах Київ і Полтава, надано однаковий доступ до інформаційних ресурсів Університету і світу.

Відповідно до стратегії розвитку Університету значні зусилля спрямовані на участь нашого вишу в заходах, що проводяться організаціями і асоціаціями, членами яких є Університет.

Завдяки тому, що конференц-зали обладнані якісною аудіо- та відео-апаратурою, в них на достойному рівні проходять міжнародні зустрічі, наукові конференції, засідання вченої ради, ректорату, а також відзначаються урочисті події – ювілеї, державні свята тощо. У двох конференц-залах встановлено обладнання для синхронного перекладу з можливістю підключення до 90 (зала засідань № 1002, вул. Пушкінська, 84а) та до 60 (конференц-зал № 6, вул. Пушкінська, 77) учасників конференцій відповідно.

Окрім цього, 40 залів для проведення лекційних занять та конференцій обладнані аудіоапаратурою, понад 20 з них мають відеоапаратуру для проведення мультимедійних занять.

В Університеті у цьому році введено в експлуатацію новий конференц-зал (№ 5, головний корпус) на 67 посадочних місць. Він оснащений сучасною конференц-системою та мультимедійним обладнанням, пристосований до засідання спеціалізованої вченої ради.

Проводиться подальша робота по впровадженню в навчальний процес інноваційної технології – автоматизованої системи демонстрації візуальних матеріалів, що дозволяє викладачеві завдяки використанню мультимедійного обладнання наочно надати матеріал лекційного заняття з власного мобільного пристрою (телефона, планшета, ноутбука). Такою системою обладнано 10 лекційних залів у всіх навчальних корпусах. Проводяться заняття з науково-педагогічними працівниками, на яких вони набувають навичок роботи з використання нових інформаційних технологій під час проведення навчальних занять, надаються консультації та технічна підтримка. На даний час зареєструвалися та почали роботу із зазначеним програмним забезпеченням вже більше 90 науково-педагогічних працівників Університету.

Завдяки переносному аудіо- та відеообладнанню (відеопроєктори, телевізори, ноутбуки, звукові колонки, підсилювачі тощо) є можливість забезпечувати сеанси відеозв'язку під час конференцій та засідань вченої ради Університету з Полтавським юридичним інститутом.

Здійснюється підготовка до введення в експлуатацію навчального залу судових засідань (зал № 242П, вул. Пушкінська, 77), вже розроблений проєкт, закуплено необхідне мультимедійне обладнання.

Зміни торкнулися автоматичної системи управління навчальним процесом, яка буде складатися з таких модулів:

– модуль «навчальний» – забезпечує удосконалення, формування і ведення навчального плану, планування і ведення практик, проведення державних іспитів, автоматичне формування розкладу з перевіркою «накладки» по аудиторіях, викладачах, академічних групах і по кожному студенту, якщо вони закріплені за дисципліною, та багато інших функцій, які стосуються розкладу занять, навчальних планів, державних іспитів;

– модуль «деканат» – цього року має повне оновлення за алгоритмами і мовою програмування. Цей модуль надає можливості внесення змін в особові справи студентів автоматизовано – лише через проведення наказів про рух студентів протягом усього навчання. Для керівництва Університету,

співробітників структурних підрозділів, а також для працівників архіву зручнішим став пошук інформації про колишніх і нинішніх студентів.

Наразі всі друковані форми (довідки тощо) формуються через візуальний редактор, що дозволяє будь-якому оператору АСУ самостійно створювати будь-які друковані форми, не звертаючись до розробників програмного забезпечення. Удосконалено та спрощено синхронізацію даних облікових карток студентів між АСУ та ЄДЕБО. Це дозволяє своєчасно та автоматично наповнювати базу даних АСУ стосовно студентів. Шаблони додатків до дипломів факультетів вдосконалені під їхні особливості. Форми щодо успішності також вдосконалені;

– модуль «абітурієнт» – надає можливості ведення особових справ абітурієнтів з функціями відображення списку за різними умовами для редагування; формування наказів на зарахування з функціями перегляду списку абітурієнтів та рекомендованих до зарахування; відображення ходу прийому документів з можливістю побудови екранних форм різного наповнення;

– модуль «відділ кадрів і ПФВ» – надає можливості ведення особових справ викладачів і співробітників; обліку відпусток; формування наказів (індивідуальних і спискових) – автоматично на основі спеціальних шаблонів з можливістю формування в msword; удосконалено ведення архіву, наказів, статистики руху співробітників та розрахунок середньоспискової чисельності за будь-який період; дозволяє самостійно створювати нові статистичні форми, здійснювати автоматичний розрахунок всіх видів стажу на аналізований день;

– web-портал надає можливість відображення переліку викладачів, студентів, кафедр, а також перегляду особистого розкладу – як викладачу, так і студенту. За необхідності формує статистику поточної відвідуваності. Стосовно успішності можливо переглянути електронний журнал, успішність студента, рейтинг студентів групи, рейтинг студентів потоку та статистику успішності. Також на порталі розроблений електронний документообіг і контроль виконання доручень;

– модуль «документообіг» – дозволяє здійснювати контроль за виконанням та внесенням до системи наказів, розпоряджень, договорів,

службових записок. Для всіх авторизованих користувачів надана можливість перегляду електронних документів, які були внесені через модуль «документообіг», на порталі АСУ. На даний час впроваджується підключення відділу діловодства та керівництва Університету до системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ). Метою цієї системи є повний перехід на електронний документообіг в рамках усієї країни. Таким чином, маючи внутрішній електронний документообіг, Університет отримує також автоматизований доступ і до електронного зовнішнього документообігу;

– підтримка серверів у робочому стані, які забезпечують стабільну роботу автоматичної системи управління навчальним процесом, ЄДЕБО, веб-порталу та інших систем.

Через портал АСУ навчальним процесом студенти активно користуються методичними відеоматеріалами, навчально-методичними матеріалами, а також обирають вибірккову навчальну дисципліну завдяки інформації про неї. Батьки студентів також мають можливість реєструватися на порталі АСУ для перегляду розкладу студентів. Портал АСУ містить телефонний довідник кафедр та підрозділів, яким можуть скористатися всі авторизовані користувачі порталу.

Триває також робота з наповнення ресурсу «Програми, методичні рекомендації та завдання», що вкрай важливо з огляду на програми самопідготовки студентів різних форм навчання до державних та поточних іспитів.

Співробітникам кафедр наданий доступ для своєчасного оновлення методичних відео- та навчально-методичних матеріалів. Зараз на порталі розміщено більше 90 методичних відеоматеріалів.

Розроблений та введений у дію web-портал, який цілковито відповідає сучасним вимогам щодо оптимізації, швидкості видачі інформації та є синхронізованим програмним продуктом з автоматичною системою управління навчального процесу, що, у свою чергу, дозволяє суттєво зменшити час внесення даних до web-порталу. Були розроблені мобільні додатки для перегляду розкладу на мобільних системах Android та iOS, які доповнюють портал АСУ. Викладачі мають можливість робити відмітки про присутність студентів, а також вносити результати оцінювання на заняттях до електронних журналів на порталі АСУ.

Підтримка інформаційної діяльності Університету, сайтів та підрозділів, тестування знань студентів тощо відбуваються постійно.

Якість підготовки фахівців. Навчальна дисципліна

Однією з актуальних сучасних проблем залишається забезпечення якості вищої освіти, а також її оцінювання, визначення показників якості професійної підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Оцінюючи стан якості підготовки фахівців, доречно також навести показники успішності на 1–4 курсах першого (бакалаврського) рівня та на 2-му курсі другого (магістерського) рівня за результатами екзаменаційних сесій у 2019–2020 н. р., які виглядають таким чином:

Відомості про абсолютну та якісну успішність студентів Університету за I семестр 2019–2020 навчального року

Інститут прокуратури та кримінальної юстиції

Перший (бакалаврський) рівень

1 курс – абсолютна успішність – 69,3 %, якісна успішність – 38,1 %;

2 курс – абсолютна успішність – 66,6 %, якісна успішність – 44,7 %;

3 курс – абсолютна успішність – 64,0 %, якісна успішність – 44,2 %;

4 курс – абсолютна успішність – 92 %, якісна успішність – 53,8 %.

Другий (магістерський) рівень

2 курс – абсолютна успішність – 71,6 %, якісна успішність – 49,5 %.

Господарсько-правовий факультет

Перший (бакалаврський) рівень

1 курс – абсолютна успішність – 19,5 %, якісна успішність – 50,6 %;

2 курс – абсолютна успішність – 12,1 %, якісна успішність – 42,4 %;

3 курс – абсолютна успішність – 33,3 %, якісна успішність – 51,1 %;

4 курс – абсолютна успішність – 58 %, якісна успішність – 56,6 %.

Другий (магістерський) рівень

2 курс – абсолютна успішність – 17,8 %, якісна успішність – 73,3 %.

Слідчо-криміналістичний інститут

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 65,4 %, якісна успішність – 34,6 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 29,3 %, якісна успішність – 15,8 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 54,0 %, якісна успішність – 30,0 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 47,3 %, якісна успішність – 43,3 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 72,0 %, якісна успішність – 61,0 %.

Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 83,5 %, якісна успішність – 68,6 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 77,2 %, якісна успішність – 72,3 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 70,1 %, якісна успішність – 65,3 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 88,4 %, якісна успішність – 47,8 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 77,8 %, якісна успішність – 66,8 %.

Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 95,2 %, якісна успішність – 82,0 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 93,9 %, якісна успішність – 55,0 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 90,9 %, якісна успішність – 68,0 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 98,3 %, якісна успішність – 69,0 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 95,2 %, якісна успішність – 90,0 %.

Військово-юридичний інститут

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 67,1 %, якісна успішність – 10,5 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 79,7 %, якісна успішність – 17,4 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 86,4 %, якісна успішність – 27,1 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 85,5 %, якісна успішність – 58,0 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 100 %, якісна успішність – 60,9 %.

Міжнародно-правовий факультет

Спеціальність 081 «Право»

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 97,7 %, якісна успішність – 62,0 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 95,2 %, якісна успішність – 71,0 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 94,4 %, якісна успішність – 79,8 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 86,9 %, якісна успішність – 46,8 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 93,9 %, якісна успішність – 90,5 %.

Спеціальність 293 «Міжнародне право»

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 93,3 %, якісна успішність – 34,4 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 93,1 %, якісна успішність – 62,5 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 77,7 %, якісна успішність – 62,5 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 94,6 %, якісна успішність – 36,5 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 87,5 %, якісна успішність – 100 %.

Факультет правосуддя

Другий (магістерський) рівень:

Денна форма навчання

- 2 курс – абсолютна успішність – 95,5 %, якісна успішність – 67,5 %.

Заочна форма навчання

- 2 курс – абсолютна успішність – 100 %, якісна успішність – 68,9 %.

Фінансово-правовий факультет

Перший (бакалаврський) рівень

- 1 курс – абсолютна успішність – 62,0 %, якісна успішність – 38,0 %;
- 2 курс – абсолютна успішність – 47 %, якісна успішність – 26 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 37,5 %, якісна успішність – 12,5 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 92,4 %, якісна успішність – 49,9 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 53,0 %, якісна успішність – 45,0 %.

Вечірній факультет

Перший (бакалаврський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 16,1 %, якісна успішність – 5,3 %;
- 3 курс – абсолютна успішність – 42,8 %, якісна успішність – 35,0 %;
- 4 курс – абсолютна успішність – 95,5 %, якісна успішність – 94,4 %.

Другий (магістерський) рівень

- 2 курс – абсолютна успішність – 50,0 %, якісна успішність – 27,2 %.

Як бачимо, результати в цілому знаходяться в межах нормативного діапазону кількісно-якісних показників.

Однак не може не турбувати те, що деякі студенти залишають стіни Університету у зв'язку з їх відрахуванням. Основною його причиною залишається невиконання студентом навчального плану. Всього через це відраховано 153 студенти (47,4 %); за власним бажанням – 115 студентів (35,6 %); за порушення умов контракту – 38 студентів (11,8 %); з інших причин – 17 студентів (5,2 %). Усього протягом 2019 р. відраховано 323 студенти.

Кількість відрахованих студентів за 2019 р.

Інститут/факультет	Загальна кількість відрахованих	За невиконання навчального плану	За порушення умов контракту	За власним бажанням	Інші причини
Інститут прокуратури та кримінальної юстиції	55	36	2	15	2
Господарсько-правовий факультет	1	1	0	0	0
Слідчо-криміналістичний інститут	23	13	0	9	1
Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України	51				
Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ	1	0	0	0	1
Військово-юридичний інститут	6	0	0	0	6
Міжнародно-правовий факультет Спеціальність 081 «Право»	12	11	0	1	0
Спеціальність 293 «Міжнародне право»	33	4	8	21	0
Фінансово-правовий факультет	37	13	1	23	0
Факультет адвокатури	9	4	0	5	0
Заочний факультет	77	25	26	23	3
Вечірній факультет	18	17	0	1	0
Усього	323	153	38	115	17

Система академічної доброчесності

Викладацько-студентська спільнота Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого керується цінностями академічної етики. Це сприяє формуванню академічного середовища, в якому кожен член може займатися своєю діяльністю в умовах взаємної поваги й отримання позитивних емоцій від роботи, навчання й ведення наукових досліджень.

Найважливішою цінністю академічної етики є академічна доброчесність. Її принципами та правилами мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та упровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень.

Академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти таким фундаментальним цінностям, як чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність і мужність.

Порушення правил академічної доброчесності, наприклад, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, шахрайство, несанкціонована співпраця, пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, несамостійне виконання навчальних чи дослідницьких завдань, використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі, внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів, та деякі інші види академічної нечесності, формують негативну репутацію не тільки окремих суб'єктів науково-освітнього процесу, а й закладу вищої освіти в цілому.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні й наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнуті до різних видів академічної відповідальності, серед яких:

– відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

– позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

– відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

– позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати встановлені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до таких видів академічної відповідальності, як:

– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

– повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

– відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

– позбавлення академічної стипендії;

– позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

З метою реалізації членами колективу моральних та правових норм та моніторингу їх дотримання в Університеті розроблений «Кодекс академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (в рамках проекту «Європейське право прав людини для університетів України та Молдови» Програми Еразмус+ за фінансової підтримки ЄС).

Кодекс академічної етики базується на фундаментальних принципах Великої Хартії Університетів, керівних принципах IAU-MCO (International Association of Universities and the Magna Charta Observatory) щодо інституційного етичного кодексу вищої освіти, Європейській хартії дослідників, Берлінській декларації про відкритий доступ до знань у науці та гуманітарній сфері, Бухарестській декларації етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європі.

В Університеті створено Комісію з академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, до складу якої увійшли 15 членів університетської спільноти, десять з яких є представниками трудового колективу Університету (порівну від професорсько-викладацького

складу та інших працівників), Студентський омбудсман (за посадою) та 4 студенти, призначені Студентським Сенатом.

До повноважень Комісії входить:

1) моніторинг дотримання членами університетської спільноти етичних норм поведінки, встановлених Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» і Кодексом академічної етики Університету;

2) сприяння формуванню активної громадянської позиції співробітників та студентів Університету;

3) надання консультацій з питань академічної доброчесності та інших правил академічної етики;

4) розгляд заяв щодо порушення етичних норм поведінки, здійснення за результатами розгляду відповідних подань та надання рекомендацій ректорові та вченій раді Університету;

5) ініціювання змін до Кодексу академічної етики Університету.

Комісія з академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого розглядає заяви студентів щодо неетичної та недоброчесної поведінки викладачів Університету.

Практика та стажування

За традицією, студенти і цьогооріч продемонстрували належну теоретичну підготовку та набуті в Університеті знання під час проходження практики і отримали позитивні результати при захисті матеріалів практики. Зокрема, на IV курсі до захисту матеріалів виробничої практики було допущено 1250 студентів, з яких 100 % захистили свої матеріали.

Результати захисту матеріалів виробничої практики студентами IV курсу є такими: «відмінно» отримали 677 студентів (54,2 %); «добре» – 348 (27,8 %); «задовільно» – 225 (18,0 %).

Підкреслимо, що в характеристиках, виданих студентам різними органами охорони правопорядку та бізнес-структурами, відмічаються уміння самостійно вирішувати конкретні завдання по цивільних та кримінальних справах, дотримуватися процесуального порядку виконання окремих слідчих дій,

наявність аналітичних здібностей, здатність вільно орієнтуватися в питаннях матеріального і процесуального права, складати необхідні юридичні документи для правового супроводження бізнесу тощо.

Студенти на I курсі магістратури проходять практику (стажування) за потенційним першим робочим місцем. Усі 1057 студентів успішно пройшли практику. Як і раніше, продовжується активна співпраця за цим напрямом з Асоціацією випускників нашого Університету.

Ми продовжуємо співпрацю з Координаційним центром з надання правової допомоги, яким передбачається не тільки можливість для наших студентів проходження виробничої практики та стажування на базі центрів та бюро з безоплатної правової допомоги, але і впровадження певних елементів так званої «клінічної» освіти в навчальний процес, коли для проведення практичних занять у таких центрах запрошуються досвідчені адвокати, які зможуть показати майстер-клас у формі опитувань клієнтів, судових засідань, імітації окремих процесуальних заходів, а також до підготовки певних процесуальних документів із залученням до них студентів. У такому форматі з правничими школами координаційному центру доводиться працювати вперше.

Окрім цього, варто відмітити також підписання декількох меморандумів про співпрацю: з ДФС України, з ТОВ «АЛЬТЕРНАТИВА ТРЕЙД», з ТОВ «Адвокатська контора “Полекс”», з ТОВ «АТПКА-ТРЕЙД», з ТОВ «САСТЕЙНЕБЛ РІТЕЙЛ СОЛЮШНЗ» про проведення практики (стажування) студентів.

Навчально-методична робота

Реформаційні процеси, що відбуваються в освітньому просторі нашої держави, безумовно, торкнулися й нас як провідного юридичного вишу. Змінилася філософія освіти – ми відмовились від механічного накопичення знань і прийшли до розуміння, що в умовах, коли інформація у своєму русі наближається до безкінечності, найбільш ефективним стає компетентнісний підхід. Виходячи із цього, навчання в Університеті відбувається за програмами, що ґрунтуються саме на ньому. Основою для складання всіх освітніх програм

та навчальних планів, що відповідають вимогам методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» зі змінами (від 21 грудня 2017 р. № 1648), стали Європейські стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі (ESG), затвержені на Єреванській конференції міністрів країн – підписантів Болонської декларації у 2015 р., а також «Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого».

Особлива мета нових освітніх програм полягає в тому, щоб спроектувати і реалізувати розвиток особистості здобувача вищої освіти в контексті його предметної функціональної грамотності.

Як відомо, в Університеті розроблено та затверджено на засіданні вченої ради Університету дев'ять освітньо-професійних програм: освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями 081 «Право», 293 «Міжнародне право», 073 «Менеджмент» та 051 «Економіка», а також освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Це дало можливість значно розширити кількість спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти згідно з отриманими ліцензіями. Успішно пройшла акредитація освітньо-професійної програми зі спеціальності 293 «Міжнародне право».

На основі освітньо-професійних програм у 2019 р. в Університеті розроблено 36 профілів освітніх програм – 11 для першого (бакалаврського) рівня, 25 – для другого (магістерського), заснованих на компетентнісному підході, за п'ятьма спеціальностями.

Профілі освітніх програм першого (бакалаврського) рівня

Інститут/факультет	Профіль освітньої програми
Інститут прокуратури та кримінальної юстиції	Прокуратура та кримінальна юстиція Аналітична юриспруденція (2 роки)
Господарсько-правовий факультет	Бізнес і право
Слідчо-криміналістичний інститут	Слідчо-криміналістичний

Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України	Юстиція
Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України	Правові засади діяльності Служби безпеки України
Військово-юридичний інститут	Військово-юридичний
Міжнародно-правовий факультет	Міжнародно-правовий
Фінансово-правовий факультет Спеціальність «Право» Спеціальність 051 «Економіка»	Фінансове право Бізнес-економіка
Факультет адвокатури	Адвокатура

Профілі освітніх програм другого (магістерського) рівня

Інститут/факультет	Профіль освітньої програми
Інститут прокуратури та кримінальної юстиції	Прокурор у кримінальному провадженні Аналітична юриспруденція
Господарсько-правовий факультет	Юридичний консалтинг Корпоративний юрист Правовий консалтинг туризму
Слідчо-криміналістичний інститут	Досудове розслідування Юридичний антикорупційний менеджмент
Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України	Діяльність органів юстиції Цивільне судочинство Публічне адміністрування в сфері юстиції Нотаріат
Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України	Правові засади державної безпеки
Військово-юридичний інститут	Правоохоронна діяльність у Збройних Силах Юрисконсультська робота
Міжнародно-правовий факультет	Міжнародне публічне право Право Європейського Союзу
Фінансово-правовий факультет Спеціальність «Право» Спеціальність 051 «Економіка» Спеціальність 073 «Менеджмент»	Публічні фінанси Митна справа Публічне адміністрування «Бізнес-консалтинг» «Бізнес-адміністрування»
Факультет адвокатури	Адвокатура
Заочний № 1 та № 2, вечірній факультети	Досудове розслідування Адміністрування місцевого самоврядування Підприємницьке право

Саме профілі освітніх програм визначають кваліфікацію випускника, індивідуалізують кожну освітньо-професійну програму. Важливим для підготовки фахівців є те, що профілі підготовки визначають не лише специфічні особливості тієї чи іншої освітньої програми та відрізняють її від інших подібних програм, а й набір компетентностей і результатів навчання за спеціалізацією та перелік профільних навчальних дисциплін, що складають обов'язкову частину профілю підготовки.

Разом з тим слід зазначити, що серед профілів другого (магістерського) рівня є такі, які жодного разу не були обрані студентами, наприклад, «Медичне право», «Поліцейське право», «Судова експертиза», «Пенсійне страхування та соціальне забезпечення», «Адміністрування місцевого самоврядування».

Відповідно до освітніх програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів розроблено і затверджено на засіданні вченої ради Університету від 21 червня 2019 р. (протокол № 16) навчальні плани, які спрямовані на поглиблене впровадження Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи (ECTS).

Згідно з освітніми програмами, обсяг кредитів та розподіл змісту освітньо-професійної програми у навчальному плані за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти становить 180–240 кредитів ЄКТС, з яких:

- на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС;
- на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» чи ступеня «Бакалавр» за будь-якими неспорідненими спеціальностями (напрямами підготовки) – 180 кредитів ЄКТС;
- на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» зі спеціальності 081 «Право» – 180 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50 % обсягу освітньо-професійної програми і навчальних планів спрямовується на забезпечення формування загальних та фахових компетентностей за спеціальністю (базова компонента), не більше 50 % обсягу – на формування компетентностей зі спеціалізації (біля 25 %) та індивідуальної траєкторії навчання студентів (не менш 25 %).

Обсяг кредитів та розподіл змісту освітньо-професійної програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у навчальному плані становить 90 кредитів ЄКТС, з яких:

- орієнтовно 40 % обсягу освітньо-професійної програми спрямовано на забезпечення формування загальних та фахових компетентностей за спеціальністю (базова компонента);

– орієнтовно 35 % обсягу освітньо-професійної програми спрямовано на забезпечення формування компетентностей зі спеціалізації;

– індивідуальна траєкторія навчання студентів – біля 25 %.

Для більш повного задоволення академічних і професійних запитів здобувачів вищої освіти, формування їх індивідуальної траєкторії навчання на 2019–2020 навчальний рік розроблено Каталоги вибіркового навчальних дисциплін, які затверджені рішенням вченої ради Університету (протокол № 11 від 19 квітня 2019 р.). За освітнім рівнем «Бакалавр» вибір реалізується починаючи з II курсу 4-го семестру; за освітнім рівнем «Магістр» – з I курсу 2-го семестру серед навчальних дисциплін, які визначені Каталогом № 1 та Каталогом № 2 відповідно.

У Каталозі № 1 навчальні вибіркові дисципліни представлені за спеціальностями (081 «Право», 82/293 «Міжнародне право», 051 «Економіка», а також «Юридична клініка»), навчальними семестрами та вибілковими навчальними дисциплінами загальної підготовки.

Каталог № 2 вибіркового навчальних дисциплін другого (магістерського) рівня містить вибіркові навчальні дисципліни спеціальної фахової підготовки за профілями освітніх програм та вибіркові навчальні дисципліни професійно-практичної підготовки за вільним вибором студентів, які навчаються за освітньою програмою подвійних дипломів.

Вибір навчальних дисциплін здійснюється особами, які навчаються, в автоматизованій підсистемі на порталі АСУ у вкладці Меню «Особисте», пункті «Запис на вибіркові навчальні дисципліни».

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу являє собою комплекс навчально-методичних документів і навчально-методичних засобів, які обумовлюють зміст навчання і методику проведення навчальних занять, інноваційну діяльність викладачів і самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Воно покликане забезпечити ефективну роботу викладачів щодо організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти з урахуванням

компетентнісного підходу, приведення її у відповідність до сучасних досягнень педагогічної науки і освітніх практик.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, перш за все, визначається його методологічним супроводом, яке розробляється науково-методичною радою Університету.

У 2019 навчальному році на засіданнях науково-методичної ради Університету з метою опрацювання нових методик розробки освітніх програм і рекомендацій щодо застосування найбільш ефективних методів навчання і інноваційних педагогічних технологій розглядалися наступні актуальні питання: «Якість юридичної освіти: контент-аналіз матеріалів дослідження “Стан юридичної освіти в Україні”», «Формування освітнього середовища, заснованого на ресурсах (досвід запровадження в освітній процес)», «Про акредитацію освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня 2016 року набору за спеціальностями 081 “Право” та 293 “Міжнародне право” та другого (магістерського) рівня 2018 року набору за спеціальністю 081 “Право”», «Про реструктуризацію освітньо-професійних програм інститутів/факультетів та їх освітніх компонентів на 2019 рік набору», «Про Концепцію юридичної освіти», «Про новелізацію навчальних планів на 2019–2020 н.р.», «Про організаційний та методичний супровід підготовки іноземних студентів» та ін.

Фахівці навчально-методичного відділу згідно з планом підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників виступили у «Школі професійної майстерності» з лекціями для науково-педагогічних кадрів та допоміжного складу Університету на теми: «Вища юридична освіта в Україні: сучасні виміри», «Якість освіти як засада нової академічної культури», «Вища юридична освіта в контексті компетентнісного підходу», «Стандарти вищої юридичної освіти та їх імплементація в освітній процес», «Запровадження Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи в освітній процес закладів вищої освіти», «Якість вищої юридичної освіти».

Професорсько-викладацький колектив Університету, кафедри та інститути/факультети постійно працюють над освоєнням і впровадженням у навчальний процес нових освітніх технологій, форм і методів навчання.

Активно впроваджуються в навчальний процес такі інноваційні технології та методи навчання, як проблемне навчання, блочно-модульне навчання, кейс-технології (технології ситуаційного навчання), знаково-контекстне навчання, навчальні дискусії, ділові ігри, проєктний метод навчання, портфоліо, дослідницький метод навчання, особистісно-орієнтоване навчання, навчальні конференції, інтерв'ювання, різні форми колективного взаємонавчання, лекції прес-конференції тощо.

Крім того, інтенсивно впроваджуються в навчальний процес технології комп'ютерного навчання, мультимедійні засоби, електронні підручники, презентації, дистанційні консультації електронною поштою або по мобільному телефону. Окремі викладачі мають свої персональні сайти в Інтернеті, на яких вони поміщують тексти лекцій, плани семінарських і практичних робіт, методичні вказівки з вивчення окремих тем і розділів навчальної дисципліни, які вносяться на самостійну роботу здобувачів вищої освіти.

Все це дозволяє оптимізувати навчальний процес та активізувати навчально-пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти, спрямовуючи їх зусилля на досягнення кінцевого результату – набуття ними загальних та фахових компетентностей.

У зв'язку з подальшою модернізацією системи вищої юридичної освіти в Університеті триває робота з оновлення банків навчально-методичних матеріалів.

Однією з найважливіших складових частин навчально-методичного забезпечення освітнього процесу є фонд оціночних засобів, який дозволяє виміряти якість сформованих у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей і тим самим визначити рівень готовності випускника до здійснення майбутньої професійної діяльності.

Створювання на кафедрах Університету фондів оціночних засобів базується на таких вимогах, як об'єктивність, надійність, валідність,

ефективність та економічність. Фонди оціночних засобів не тільки оцінюють наявний рівень сформованих у здобувачів вищої освіти компетентностей, а й, виконуючи функцію зворотного зв'язку в ході навчання, дозволяють своєчасно коригувати процес навчання в разі виявлення будь-яких істотних недоліків.

Постійне оновлення освітніх програм, навчальних планів, навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін дозволить якнайшвидше створити в Університеті інноваційне освітнє середовище, забезпечити конкурентоспроможність випускників на ринку праці та подальшу його інтеграцію в європейський простір вищої освіти.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Післядипломна освіта

Інститут післядипломної освіти у складі Університету провадить освітню діяльність у формі спеціалізації, підвищення кваліфікації та стажування шляхом надання платних освітніх послуг на договірній основі. Післядипломну освіту в ньому здобувають: викладачі закладів вищої освіти за освітньо-професійними програмами (60, 120, 360 год, очна та заочна форми навчання); працівники юридичних підрозділів та юрисконсульти державних підприємств; працівники державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія “Енергоатом”»; юристи банківської системи України; працівники виконавчих органів і депутати Харківської міської ради. Також здійснюється підвищення кваліфікації за програмами короткострокових семінарів по окремих навчальних дисциплінах для викладачів закладів вищої освіти.

Відповідно до плану внутрішньовузівського підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників упродовж 2019 р. 56 викладачів Університету удосконалили та підвищили кваліфікацію й педагогічну майстерність. Підвищення кваліфікацій викладачів проводилося в «Школі професійної майстерності» за такими навчальними програмами: «Педагогіка вищої школи: теорія і практика» – для членів викладацького складу Університету, педагогічний стаж яких складає менш ніж 10 років (одна група),

та «Актуальні проблеми вищої юридичної освіти» – для викладачів, педагогічний стаж яких становить понад 10 років (дві групи). Для читання лекцій у «Школі професійної майстерності» залучалися провідні викладачі Університету: проф. В. В. Комаров, проф. М. І. Панов, проф. В. М. Єрмолаєв, проф. О. В. Капліна, проф. Г. П. Клімова, проф. В. Л. Яроцький, канд. пед. наук, директор наукової бібліотеки Н. П. Пасмор. За результатами підвищення кваліфікації Інститутом підготовлено збірник тез доповідей та повідомлень викладачів «Вища юридична освіта в контексті сучасних тенденцій розвитку». Відповідно до плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у 2019 р. пройшли курс тренінгів з підвищення кваліфікації 60 працівників Університету (завідувачі лабораторій, старші лаборанти та лаборанти).

Одночасно з внутрішньовузівським підвищенням кваліфікації понад 25 викладачів Університету здійснили науково-педагогічне стажування за кордоном, зокрема в Австрії, Англії, Бельгії, Голландії, Грузії, США, Польщі, Франції, Литві, Молдові, Німеччині.

У листопаді 2019 р. в Університеті за підтримки ОБСЄ викладачі кафедр кримінального права взяли участь у роботі Осінньої школи з кримінального права «Новелізація кримінального права України». У рамках зазначеного заходу співробітники кафедр вдосконалили свою професійну майстерність та обговорили актуальні питання кримінального права.

Відповідно до плану діяльності в Інституті післядипломної освіти протягом року підвищили кваліфікацію викладачі інших закладів вищої освіти за циклами навчальних дисциплін (історико-теоретичним та цивільно-правовим циклами).

У квітні та вересні 2019 р. відповідно до договору про надання освітніх послуг між Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого та Державним підприємством НАЕК «Енергоатом» 70 осіб пройшли навчання

з підвищення кваліфікації з питань запобігання та протидії корупції. Слухачі зазначених курсів отримали сертифікати відповідного зразка.

На базі Інституту післядипломної освіти надаються додаткові освітні послуги для студентів Університету, інших ЗВО та зацікавлених осіб. Діють сертифікатні освітні професійні програми, запроваджено курси з вивчення іноземної мови відповідно до загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти щодо рівнів володіння мовою – за РВМ В₂; проводяться навчальні заняття з підготовки фахівців з питань торгівлі цінними паперами для Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України; здійснюється набір на курси з підготовки громадян України до вступу у заклади вищої освіти.

Упродовж 2019 р. в Інституті діяли три сертифікатні освітні професійні програми: «Податковий юрист», «Юрист у сфері запобігання та протидії корупції», «Права та навички особистої безпеки прокурора, адвоката, слідчого».

В Інституті післядипломної освіти надається можливість поглибленого вивчення іноземної мови як додаткова освітня послуга за спеціальною програмою юридичного спрямування. Для цього кафедрами іноземних мов розроблені відповідні навчальні програми та забезпечується належний рівень викладання.

На кафедрі іноземної мови № 1 здійснюється навчання за трьома навчальними програмами – First Certificate of English, Preliminary English Test, Key English Test. У цілому у 2019 навчальному році 30 слухачів підвищили рівень своїх знань та мовленнєвих навичок на курсах із поглибленого вивчення іноземної мови.

Юридична клініка

Юридична клініка у звітному періоді продовжує виконувати покладені на неї завдання та функції з підвищення рівня знань, умінь, практичних навичок та компетентностей студентів Університету.

На базі Юридичної клініки для студентів Університету розроблено низку вибіркового навчальних дисциплін практичного спрямування наскрізного модуля «Юридична клініка», які користуються великою популярністю у студентів. Так, протягом звітного періоду в навчальний процес упроваджено

у весняному семестрі 2018–2019 навчального року одну вибірккову навчальну дисципліну – «Національна правова система та міжнародне право», а в осінньому семестрі поточного навчального року – три вибірккові навчальні дисципліни «Практичні навички (юридичний клінічний практикум)», «Практика ЄСПЛ як джерело права» та «Правничі професії та юридична практика». Загальна кількість студентів 3, 4 та 6 курсів інститутів та факультетів Університету, які виявили бажання вивчати вказані дисципліни тільки за один осінній семестр склала 175 осіб. Опитування студентів, які вивчають наведені дисципліни, свідчать про високий фаховий рівень викладачів та якість проведення занять.

Наразі колектив Юридичної клініки працює над створенням інтерактивного класу для студентів Університету, де вони матимуть змогу оперативно вирішувати нестандартні завдання, моделювати різноманітні кейси, спілкуватися у неформальній обстановці, що значно розширить можливості одержання додаткових знань, умінь, практичних навиків, у тому числі «м'яких навичок» («Soft skills») та компетентностей для їх майбутньої професії.

Поглиблюється можливість для студентів Університету проходження виробничої практики та стажування, але у звітному періоді на базі Юридичної клініки пройшли практику лише 19 студентів Університету. Продовжується відпрацьовування одержаних студентами теоретичних знань та умінь на практиці шляхом надання громадянам соціально уразливих верств населення безоплатної правової допомоги, проведення заходів з правової освіти населення тощо.

Протягом 2019 р. до участі в діяльності Юридичної клініки залучено 80 студентів Університету 1–5 курсів більшості інститутів (факультетів). За поточний період студентами – консультантами Юридичної клініки було підготовлено 339 письмових відповідей у формі: правової інформації, консультацій, правових, зокрема й процесуально-правових, документів, відповідей на особисті звернення, а також відповідей на он-лайн звернення громадян. Переважна більшість звернень традиційно стосується питань, пов'язаних із цивільним, житловим, спадковим, сімейним, трудовим правом, соціальним та пенсійним забезпеченням. Характерним є те, що обсяг повторних

звернень громадян до Юридичної клініки постійно зростає. Також збільшується кількість співробітників Університету, які звертаються для одержання правової допомоги, що свідчить про високу довіру та повагу до студентів з боку різних верств населення.

11 травня та 16 листопада 2019 р. Юридичною клінікою були організовані та проведені відповідно IX та X Всеукраїнські науково-практичні конференції, за результатами роботи яких видано збірники тез доповідей.

У рамках Всеукраїнського тижня права консультантами Юридичної клініки проводилися правопросвітницькі заходи у навчально-виховних та навчальних закладах м. Харкова. Керівництво й студенти – консультанти Юридичної клініки брали активну участь у заходах, присвячених проблемам освіти та опануванню нових практичних навичок.

Юридична клініка в рамках укладених договорів та меморандумів продовжує співпрацювати з Харківським окружним адміністративним судом, у якому студентами-консультантами організовано чергування з метою надання громадянам правової допомоги при зверненні до суду, Головним територіальним управлінням юстиції в Харківській області, Управлінням праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради, Єдиною соціальною мережею міста Харкова, Регіональним центром надання безоплатної вторинної правової допомоги у Луганській та Харківській областях, управлінням превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Харківській області.

Ще один важливий напрям роботи Юридичної клініки – правова освіта, зокрема, «Street law», тобто «Вуличне право» (практичне право). Це наближення до практичного законодавства до населення за допомогою методів інтерактивного навчання, елементи якого включають: усвідомлення прав людини, демократичних свобод, права споживачів, елементи цивільного, адміністративного, трудового права на рівні, достатньому для вирішення щоденних питань. Розроблено 10 інтерактивних занять для школярів, які у дітей викликають зацікавлення та роздуми, а проведено таких занять та

лекцій з дітьми біля 40. Поглиблюється співпраця з бібліотекою Університету, на базі якої студенти-клініцисти проводять інтерактивні заняття для школярів.

Окремо слід відзначити співпрацю Юридичної клініки з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Луганській та Харківській областях, з якими традиційно підтримуються партнерські стосунки, спільно проводяться заходи та тренінги, а також обмін інформацією та клієнтами. 25 жовтня 2019 р. в Юридичній клініці відбулася зустріч та інтерактивна бесіда директора Координаційного центру з надання правової допомоги Олексія Бонюка зі студентами – консультантами Юридичної клініки.

У громадській приймальні Юридичної клініки організовано та успішно діє більше шести років соціальний е-офіс, куди можуть звертатися громадяни для одержання оперативної безоплатної правової допомоги.

Юридична клініка відповідно до положень укладеного про співпрацю між Університетом та Головним управлінням Національної поліції в Харківській області меморандуму активно співпрацює з Управлінням превентивної діяльності. 15 березня 2019 р. відбувся спільний захід щодо консолідації зусиль, спрямованих на профілактику, виявлення та усунення порушень прав дитини в різних сферах. Представники ювенальної поліції разом із психологом центру денного перебування дітей та молоді «Компас» презентували свою стратегію роботи з булерами, досвід роботи зі складними дітьми, власний погляд на методи комунікації з батьками. У свою чергу, керівництво Юридичної клініки разом зі студентами-консультантами провели тренінг для співробітників ювенальної превенції стосовно методів комунікування зі школярами, аби заняття з протидії упередженості, стереотипам та дискримінації мали інтерактивний характер та зменшили негативні наслідки булінгу. У рамках співпраці з органами Національної поліції Юридична клініка розробляє інтерактивні інформаційні матеріали з питань запобігання та протидії домашньому насильству.

Між Університетом та Проектом USAID «Трансформація фінансового сектору» 19 квітня 2019 р. укладено Меморандум про співпрацю для підвищення рівня знань, умінь і практичних навичок студентів-правників та

забезпечення доступу представників соціально незахищених верств населення до безоплатної правової допомоги з фінансових питань, яким передбачено активне залучення студентів Юридичної клініки. У порядку реалізації вказаного Проєкту для студентів-клініцистів було проведено дводенний тренінг-інтенсив із фінансової грамотності, круглий стіл з найактуальніших проблемних питань фінансової грамотності серед населення та інтерактивний квест на перевірку у студентів знань із засвоєного матеріалу. Юридичною клінікою розробляється навчальний курс для студентів Університету із фінансової грамотності споживачів фінансових послуг.

Юридична клініка в рамках III Харківського міжнародного юридичного форуму та за сприяння Проєкту USAID 27 вересня 2019 р. провела низку заходів, присвячених фінансово-правовим питанням в освітній та практичній діяльності юридичних клінік, у яких взяли участь представники юридичних клінік Харкова, Києва, Львова, Дніпра та інших міст України. Протягом дня учасники мали змогу взяти участь у тренінгу, ознайомитися з презентацією та подискутувати зі спікерами та учасниками з найбільш нагальних питань. Спікерами заходу стали проректор Університету В. Комаров, який наголосив на вагомому просвітницькому й соціальному значенні спільної діяльності представників такого виду надання правової допомоги; доцент В. Янишен як керівник поділився напрацюваннями та перспективними планами діяльності Юридичної клініки при нашому Університеті; представник уповноваженого з прав людини у східних областях С. Красноперов висловив надію на плідну та результативну співпрацю з юридичними клініками. Безумовний інтерес викликали виступи заступника керівника Проєкту USAID «Трансформація фінансового сектору» Ю. Вітки, яка поінформувала присутніх про рівень фінансової обізнаності українців (презентація з інтерактивним опитуванням); радника з питань захисту прав споживачів фінансових послуг цього Проєкту Т. Бурак, яка розповіла про перспективи створення інституту альтернативного вирішення спорів в Україні, а також тренінг керівника юридичного напрямку зазначеного Проєкту Т. Грищенко за темою «Як захистити себе від фінансового шахрайства». Нам додали оптимізму слова Роберта Бонда, керівника Проєкту

USAID, який на завершення відзначив, що юридичні клініки є невід'ємними партнерами Проекту, які будуть моніторити проблеми у сфері фінансів на місцях та допомагати спільно вирішувати їх та покращувати фінансову обізнаність серед населення України.

Юридична клініка вже вкотре доводить, що вона вийшла за межі своєї мети створення і виконує не тільки соціальну та навчальну функції, а й є базою практики для Університету, майданчиком для втілення мрій студентів та осередком активності для молодого юриста-початківця (рис. 1).

Наукова бібліотека

Наукова бібліотека – органічна складова науково-освітньої діяльності Університету. Головними орієнтирами в її роботі є загальні світові, національні тенденції інформаційно-бібліотечного забезпечення навчальних і наукових потреб викладачів, студентів та науковців нашого вишу.

У 2019 р. діяльність наукової бібліотеки здійснювалася відповідно до поточних планів роботи бібліотеки та головних завдань інформаційного, ресурсного забезпечення освітніх і наукових потреб Університету. Основна увага приділялася створенню сучасних ресурсів і баз даних для науки і навчання, адміністрування веб-сайту бібліотеки, проведення науково-аналітичної, бібліометричної роботи, формування і систематизації книжкового фонду, проведення культурно-просвітницьких заходів та ін.

Серед завдань, що мають першочергове значення, – це комплектування бібліотечних фондів, формування тематичних колекцій видань з метою якісного і оперативного інформаційного забезпечення освітніх та наукових запитів студентів і викладачів. У звітному році бібліотека використовувала всі можливі шляхи оновлення фондів: здійснювала поточне комплектування відповідно до замовлень кафедр, проводила акції дарування, співпрацювала з національними бібліотеками і профільними закладами вищої освіти України щодо покращення книгообміну та ін.

На виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187) у частині

технологічних вимог щодо інформаційної забезпеченості бібліотеки підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою фонд бібліотеки формується у відношенні 1 до 5. Цьогоріч закуплено книг на суму майже 600 тис. грн, передплата газет і журналів склала понад 168 тис. грн. Бібліотечні фонди поповнилися приблизно 11 тис. прим., з яких 41 % – монографії і збірники наукових праць, подаровані викладачами та науковцями Університету. У перспективі більшої уваги потребує міжнародний книгообмін, комплектування фонду виданнями з правознавства іноземними мовами.

Вперше за останні роки у зв'язку з виконанням завдань щодо упорядкування фондів книгосховища бібліотеки проведено списання застарілої навчальної літератури, укладено акти та вилучено із загального бібліотечного фонду понад 60 тис. підручників і навчальних посібників. Це дає можливість оптимальніше розмістити книжкові масиви на площах нової бібліотеки.

На виконання наказу ректора щодо надання платних послуг бібліотека забезпечує ксерокопіювання документів, формування бібліографічних списків для наукових робіт, запис інформації на е-носії тощо. Загальна кількість коштів, що надійшли за рік до Університету від платних бібліотечних послуг, склала майже 54 тис. грн.

Бібліотека має значний досвід із формування електронного фонду, автоматизації процесів, інформаційного забезпечення тематичних запитів викладачів, студентів, аспірантів. Продовжується робота зі створення електронної бібліотеки як розгалуженої інформаційної системи електронних освітніх ресурсів, потужного електронного каталогу та змістовного веб-сайту. Зокрема, на виконання стратегічних завдань Університету щодо створення е-бібліотеки та з метою збереження раритетних фондів бібліотекою розпочато оцифрування рідкісних документів за такими тематичними напрямками: «Законодавство України 1917–1945 років» та «Автореферати дисертацій з фонду рідкісних видань бібліотеки». Протягом року переведено в електронну форму 31 раритетна книга, що складає майже 25 тис. сторінок тексту; оцифровано 345 авторефератів дисертацій (рис. 2).

На виконання стратегічних завдань цифрової трансформації в Університеті, за підтримки кафедр бібліотека розпочала проєкт створення електронних колекцій праць вчених нашого вишу: В. П. Маслова, Ю. М. Тодики, Ч. Н. Азімова, М. В. Яновського, В. С. Семенова та ін. До цього проєкту долучаються окрім бібліотечних працівників також студенти – волонтери нашого вишу.

Серед актуальних завдань на порядку денному бібліотеки – подальший розвиток університетського репозитарію, який став справжнім структурованим електронним сховищем галузевої наукової інформації, е-архівом праць учених Університету. Сьогодні репозитарій містить 16 тис. наукових текстів правової тематики, існує як повноцінне електронне видання, в якому оприлюднені результати науково-дослідницької роботи учених Університету (рис. 3).

У 2019 р. до електронного архіву-репозитарію надійшло 1400 наукових робіт, за даними Google Analytics його сторінки переглянуто майже 316 тис. разів. Протягом року відкореговані та модернізовані окремі функціональні можливості репозитарію: режим самоархівування (дистанційне наповнення та редагування завантаженого матеріалу), створення нових самостійних користувачів, дистанційний контроль розміщення та підтвердження модератором відповідності завантаженого матеріалу, аналітичний модуль статистики (рис. 4).

Збільшення обсягів електронного архіву Університету, його технологічна модернізація та функціональні можливості дозволяють досягти більш високих результатів з академічної веб-присутності нашого вишу в глобальних наукових комунікаціях, сприяє поступовій інтеграції правової науки та наукових здобутків учених Університету в інформаційний інтернет-простір, забезпечує максимальну відкритість та цитованість наукових робіт із правознавства.

Важливий аспект діяльності бібліотеки стосується процесів збору, систематизації та оприлюднення бібліометричних та наукометричних показників наукових колективів Університету. Здійснюється щоденний моніторинг наукометричних показників публікаційної активності вчених Університету в міжнародних наукометричних базах, у т. ч. Scopus та Web of Science, зокрема відслідковуються індексація публікацій (або припинення індексації статті), показники цитованості, індексу Гірша (h-індекс). Для обліку зазначеної діяльності

здійснюється наповнення бази даних «Праці вчених університету». За поточний рік в електронну базу внесено публікації вчених, проіндексовані у Scopus – 47 (43 без статей, які припинили індексування) та у Web of Science – 97 (83 без статей, які припинили індексування).

Станом на 27 листопада 2019 р. за наукометричними показниками профіль Університету містить наступні статистичні дані: Scopus – 110 публікації, h-індекс – 4, кількість цитувань – 59 (без самоцитування 45); Web of Science (Web of Science Core Collection) – 103 публікації, h-індекс – 3; кількість цитувань – 35 (без самоцитування 23). Не потрапляють у профіль організації на платформі Web of Science публікації авторів Університету, які проіндексовані у базах, розміщених на платформі Web of Science: MEDLINE – 38 та Russian Science Citation Index – 11. Інформація про публікаційну активність наукових колективів Університету щомісяця оновлюється та розміщується на веб-порталі бібліотеки.

Співробітниками служби бібліометрії та наукометрії наукової бібліотеки проведено 300 індивідуальних консультацій науково-педагогічному складу Університету з питань авторизації на платформі Web of Science і Scopus, створення авторського профілю у Web of Science (Publons), коректного внесення до авторських профілів назви Університету для покращення показників цитованості за рейтингом TRANSPARENT RANKING тощо.

Електронний каталог (ЕК) бібліотеки як основний інформаційно-пошуковий засіб отримання інформації поповнюється щодня. Протягом року ЕК збільшився на 610 830 бібліографічних записів за окремими галузями знань. До ЕК було зафіксовано 7 млн 463 тис. звернень користувачів (рис. 5).

Сьогодні все більше користувачів отримують доступ до необхідної інформації та електронних ресурсів за допомогою смартфонів, інших пристроїв. З огляду на це бібліотека включилася до проекту «Смарт-бібліотека», першим кроком якого стало перенесення ресурсу колекції рідкісних видань eLEGALIUM на платформу Sway. За допомогою програми Microsoft Office для створення презентацій забезпечена можливість зручного, точного перегляду інформації з будь-якого пристрою, що знаходиться у бібліотечному просторі – як на книжкових полицях, так і в хмарах (рис. 6).

Сучасною ланкою інформаційного простору для оволодіння поточною інформацією для користувачів бібліотеки та допоміжним засобом у навчанні студентів і науковців є веб-сайт бібліотеки і соціальні мережі, в яких також представлена бібліотека та її ресурси. Протягом року за даними Google Analytics до сайту бібліотеки зверталось 104 тис. користувачів, було переглянуто 333 тис. сторінок е-ресурсів. У Facebook сторінка бібліотеки має 2 230 підписників, за рік її переглянуто 12 тис. разів. На сторінку бібліотеки у Instagram підписано 1200 користувачів, щоденно акаунт переглядає до 800 осіб.

У сучасних умовах невинних трансформацій наповнення інформаційного середовища Університету відбувається шляхом застосування нових носіїв інформації та постійного вдосконалення можливостей каналів інформації. Стратегія бібліотеки – курс на інтегративний інформаційний мультиресурс. Так, з метою ознайомлення широкого кола користувачів із життєдіяльністю і правотворчістю Ярослава Мудрого, а також для промопопуляризації книжкових фондів історичної та правової тематики бібліотекою розроблено консолідований електронний продукт – бібліотрансформер «Ярослав I Володимирович – великий князь Київської Русі: до 1000-річчя з початку правління (1019–1054)». Структурно-функціональний ресурс складається з інформаційних тематичних модулів, надає безмежні можливості широкому колу відвідувачів інтернет-простору поглибити знання про державотворчі процеси часів Ярослава Мудрого. Даний інноваційний ресурс висунуто на конкурс «Бібліотекар року – 2019» у номінації «За створення власних електронних інформаційних ресурсів» Харківського зонального методичного об'єднання бібліотек ЗВО III-IV рівнів акредитації.

Бібліотека здійснює високопрофесійну науково-бібліографічну підтримку ювілейних видавничих проєктів Університету, присвячених представникам харківської школи права на основі комплексного дослідження фондів бібліотеки та надання бібліографічних відомостей. На виконання іміджевих завдань Університету бібліотека традиційно бере участь у розробці й оформленні номінаційних матеріалів для участі в міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті».

Сьогодні бібліотечний простір, сучасні тематичні локації наукової бібліотеки Університету активно використовуються для проведення ділових зустрічей, круглих столів, тематичних конференцій, наукових читань, дискусій, що організуються разом із студентським самоврядуванням, Асоціацією випускників Університету й кафедрами. Серед студентства нині досить популярні заходи в новостворених тематичних клубах та гуртках. Зокрема, активно працюють студентський кіноклуб «Movie Friday», English Cafe, гурток міжнародного права «NLU ILSA Chapter», соціально-психологічна лабораторія Університету та ін.

Наукова бібліотека неодноразово отримувала подяки за професійну діяльність та співпрацю від Молодіжної секції Української бібліотечної асоціації (за організацію і проведення IV Міжнародного форуму молодих бібліотекарів УБА «Бібліотека: перезавантаження»), Державної бібліотеки України для юнацтва (за проведення Всеукраїнського молодіжного бібліокарану «Читай, юність!»), Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка за партнерство у проведенні занять Школи бібліотечного журналіста.

Важливе значення має збільшення кількості заходів із прищеплення поваги і любові студентській молоді до власного Університету. Зокрема, у рамках профорієнтаційного напрямку діяльності Університету протягом року бібліотеку відвідали понад 2940 осіб – можливих потенційних абітурієнтів із різних міст України, для яких проведено 98 екскурсій. На різних бібліотечних локаціях організовано 113 книжкових виставок, 115 масових заходів, у яких брали участь 2627 читачів.

Видання навчальної літератури

Уже багато років поспіль одним із пріоритетів діяльності і першочергових завдань ректорату, професорсько-викладацького складу і редакційно-видавничого відділу (далі – РВВ) є забезпечення навчального процесу необхідною літературою (підручниками, посібниками, методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, практичних занять тощо). З огляду на останні новації в освітній сфері, тобто інтернаціоналізацію вищої освіти, її орієнтування на студентів і молодих науковців, прагнення задовольнити різноманітні потреби

і запити, суттєвих змін зазнали й підходи до підготовки і видання матеріалів до дисциплін, які уже викладаються або пропонуються на вибір. Спираючись на стратегічні завдання Університету і тенденції розвитку вищої освіти, співробітники РВВ координують дії і тісно співпрацюють із кафедрами задля досягнення мети – створення в нашому ЗВО сучасного інформаційного освітньо-наукового середовища, що функціонує з дотриманням національних, міжнародних стандартів юридичної освіти й правової науки, орієнтоване на всебічний розвиток молоді, яка навчається.

Протягом 2019 р. видано

підручники: Право соціального забезпечення: підручник / за заг. ред. О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 376 с.; Податкове право України: підручник / за ред.: М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, каф. фінанс. права. Харків: Право, 2019. 440 с.; Юридична відповідальність за корупційні правопорушення: підручник / за заг. ред. В. Я. Настюка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 512 с.; Запобігання корупції: підручник / К. А. Автухов [та ін.]; за ред. Б. М. Головкина; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 296 с.; Криміналістика: підручник: у 2-х т. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; за ред. В. Ю. Шепітько. Харків: Право, 2019. 328 с. 456 с.; Методологія наукових досліджень: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 368 с. та ін.;

посібники: Адміністративна процедура: навч. посіб. / за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.; Цивільне право. Загальна частина. Харків: Право, 2019; Цивільне право. Особлива частина. Харків: Право, 2019; Загальна теорія права. Харків: Право, 2019 тощо;

навчальні посібники: Правове регулювання господарської діяльності в окремих секторах економіки (у схемах і таблицях): навч. посіб. / Д. В. Задихайло, Т. І. Швидка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 96 с.; Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / за ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 378 с. тощо.

У 2019 р. вийшло друком 54 видання навчальної літератури, зокрема: підручників – 22, посібників – 22, навчальних посібників – 10.

У зв'язку з тим, що був переглянутий перелік як основних, так і спеціальних навчальних курсів, розробка програм і їх методичне забезпечення були у центрі уваги кафедр, викладачів і фахівців РВВ. Матеріали розміщувалися не лише на сайті бібліотеки, а й на АСУ. Зокрема, упродовж 2019 р. опрацьовано і видано чи розміщено на сайті бібліотеки: Плани семінарських занять і методичні поради до них, тематика курсових робіт з навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн» (для студентів I курсу денної і заочної форм навчання); Методичні поради до вивчення навчальної дисципліни «Медичне право»; Плани семінарських занять із навчальної дисципліни «Сімейне право України»; Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни «Адміністративна юрисдикція» та методичні поради до їх написання тощо.

Як і в попередні роки підготовка різних видів друкованих, електронних і комбінованих видань залишається головним напрямом діяльності РВВ. Виконання цього завдання дозволяє використовувати їх:

- у відкритому доступі через глобальну комп'ютерну мережу Internet;
- у процесі аудиторного навчання (для локальної мережі).

Як показує аналіз, велика кількість студентів надає перевагу навчальним матеріалам і підручникам, які існують в електронному вигляді, оскільки вони дають можливість кожному (незалежно від рівня підготовки) брати активну участь у навчальному процесі, індивідуалізувати свій процес набуття знань, здійснювати самоконтроль, бути не пасивним спостерігачем, а активно одержувати знання і оцінювати свої можливості.

Враховуючи все це, співробітники РВВ спільно з викладачами і працівниками бібліотеки продовжують оновлення і поповнення СЕНМК електронними методичними рекомендаціями і матеріалами до вивчення окремих дисциплін, а також до практичних занять і самостійної роботи, розміщуються в ньому також авторські спец. курси. Так, упродовж 2019 р. у СЕНМК розміщено *методичні рекомендації і матеріали до вивчення таких*

дисциплін: «Земельне право України» / уклад. М. В. Шульга та ін.; «Земельні спори та порядок їх розгляду» / уклад.: Л. В. Лейба, І. В. Ігнатенко, М. В. Шульга; «Правове регулювання управління персоналом» / уклад.: В. В. Єрмоєнко, В. А. Кононенко, Н. М. Швець; «Пенсійне забезпечення» / уклад.: О. М. Ярошенко, Ф. А. Цесарський, Н. М. Швець; «Локальне регулювання відносин у сфері праці» / уклад.: Д. М. Кравцов, Н. Г. Орлова; «Виконавче провадження» / уклад.: Д. М. Сібільов, А. Ю. Каламайко, О. В. Єгорова; «Засвідчення правочинів та безспірних фактів» / уклад.: В. В. Баранкова, І. М. Череватенко; «Загальні правила вчинення нотаріальних дій» / уклад. В. В. Баранкова; Методичні поради до вивчення навчальної дисципліни «Медичне право»; Методичні поради до вивчення навчальної дисципліни «Сімейне право України»; Методичні поради до вивчення навчальної дисципліни «Основи публічного адміністрування»; Методичні поради до вивчення навчальної дисципліни «Публічне право» тощо.

Крім того, на сайті бібліотеки можна знайти повнотекстові версії таких електронних видань: Тематика курсових робіт з екологічного права (для студентів денного й заочного факультетів) / уклад.: А. П. Гетьман, А. К. Соколова та ін.; Методичні матеріали до вивчення навчальної дисципліни «Цивільний захист у надзвичайних ситуаціях» для самост. роботи та практ. занять / уклад.: А. П. Зенін, Є. В. Карманний, С. О. Ковжога; Плани семінарських занять з історії держави і права України / уклад. В. Д. Гончаренко та ін.

Однак викладачі і фахівці РВВ пам'ятають, що одночасно мають існувати як друковані, так і електронні видання. На виконання цього завдання співробітники відділу сприяли забезпеченню ДЕК необхідними програмами (як з окремих дисциплін, так і комплексних) для проведення державних іспитів. Відредаговано програми таких навчальних дисциплін, винесених на підсумкову атестацію, як: «Теорія та практика кримінально-процесуального доказування»; «Досудове розслідування у кримінальному процесі» і «Військове адміністрування»; «Програма комплексної державної атестації з правових основ судового адміністрування та судової діяльності», «Організація адвокатури та адвокатської діяльності», «Програма комплексної державної атестації з навчальних дисциплін

«Право ЄС» і «Європейське право прав людини»», «Корпоративне право», «Цивільний процес, судоустрій, нотаріат і виконавче провадження» тощо.

Окремим напрямом книговидання все ж таки залишається підготовка посібників до іспитів (як до державних і курсових, так і до зовнішнього незалежного оцінювання). Зокрема, у цьому навчальному році вийшли друком такі посібники для підготовки до іспитів: Соціально-політичні студії / М. П. Требін. Харків : Право, 2019. 138 с.; Конституційне право України : навч. посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / Т. М. Слінько та ін. Харків : Право, 2019. 292 с.; Державне будівництво і місцеве самоврядування / С. Г. Серьогіна та ін. Харків : Право, 2019. 212 с.; Адміністративне судочинство в Україні : посібник для підгот. до іспитів / І. М. Балакарева та ін. Харків : Право, 2019. 190 с.; Податкове право : посіб. для підгот. до іспитів / за ред. О. О. Головашевича. Харків : Право, 2019. 222 с.; Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д. О. Білінський [та ін.] . Харків : Право, 2019. 200 с.; Цивільне право України : посіб. для підгот. до іспитів / за ред. В. І. Борисової. Ч. 2. 2019. Харків : Право, 2019. 242 с.; Земельне право : посібник для підгот. до іспиту / відп. ред. М. В. Шульга. Харків : Право, 2019. 278 с.; Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 3-тє вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2019. 174 с.; Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. для підгот. до комплексного іспиту / І. В. Назаров [та ін.] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, каф. адвокатури. Харків : Право, 2019. 352 с.; Логіка в запитаннях та відповідях : за списком екзамен. питань 2018/2019 навч. року з вирішенням практ. завдань до іспиту : навч. посіб. для студ., що готуються до іспиту з логіки / Д. О. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва. Харків : Право, 2019. 126 с., тощо.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

У 2019 р. науково-дослідна робота (НДР) здійснювалася професорсько-викладацьким складом кафедр відповідно до тематики НДР на 2016–2020 рр. та плану НДР 2019 р., який схвалено на засіданні вченої ради (протокол № 6 від

26 грудня 2018 р.) та затверджено наказом ректора (№ 298 від 28 грудня 2018 р.). У звітному році НДР в Університеті виконувалася у рамках 17-ти тем відповідної державної реєстрації та співробітниками науково-дослідницького сектору за 4-ма держбюджетними темами.

Тематика наукових досліджень, що виконуються професорсько-викладацьким складом кафедр Університету

1. Актуальні питання державотворення в Україні та зарубіжних країнах на різних етапах їх історії, № 0111и000970 (кафедра історії держави і права України та зарубіжних країн).

2. Теоретичні проблеми розвитку державотворчих процесів та правової системи України, № 0111и000969 (кафедри: теорії держави та права і логіки).

3. Конституційно-правові проблеми забезпечення верховенства права у функціонуванні механізму публічної влади в Україні, № 0111и000966 (кафедри: конституційного права України, державного будівництва, адміністративного права, адміністративного права та адміністративної діяльності).

4. Проблеми правового забезпечення справляння податків та зборів в Україні, № 0111и000965 (кафедра фінансового права).

5. Соціолого-правові та політологічні аспекти дослідження соціальної реальності, № 0111и000964 (кафедра соціології та політології).

6. Філософські та філософсько-правові проблеми духовного життя суспільства та формування правової культури особистості, № 0111и000968 (кафедра філософії).

7. Культурологічні, морально-правові та естетико-художні проблеми духовного буття, № 0111и000967 (кафедра культурології).

8. Проблеми ефективності правового регулювання цивільних відносин в Україні, № 0111и000963 (кафедри цивільного права № 1, цивільного права № 2).

9. Правове забезпечення реалізації політики держави на пріоритетних напрямках економічного розвитку та у сфері екологічної безпеки, № 0111и000962 (кафедри господарського права, аграрного та земельного права).

10. Соціально-економічна модернізація України та формування інноваційної моделі розвитку, № 0111и000961 (кафедра економічної теорії).

11. Проблеми вдосконалення правового регулювання відносин у сфері праці та соціального захисту, № 0111и000960 (кафедра трудового права).

12. Теоретичні проблеми ефективності кримінального законодавства України та практики його застосування, № 0111и000959 (кафедри кримінального права № 1, кримінального права № 2).

13. Теоретичні і прикладні проблеми запобігання злочинності та реформування Державної кримінально-виконавчої служби в Україні, № 0111и000958 (кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права).

14. Судова влада: проблеми організації та діяльності, № 0111и000957 (кафедри цивільного процесу, кримінального процесу, організації судових та правоохоронних органів, кримінального процесу та ОРД).

15. Проблеми криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції, № 0111и000956 (кафедра криміналістики).

16. Теоретичні та практичні проблеми сучасного міжнародного права та іноземного конституційного права, № 0111и000954 (кафедра міжнародного права).

17. Проблеми вдосконалення правового регулювання користування природними ресурсами та комплексами в Україні, № 0116и006161 (кафедра екологічного права).

Теми наукових досліджень науково-дослідницького сектору

1. Системне вирішення проблем судової практики при застосуванні норм цивільного права (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. І. В. Спасибо-Фатєєва).

2. Конституційне і міжнародно-правове забезпечення поглиблення військово-політичного співробітництва України і Європейського Союзу (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. І. В. Яковюк).

3. Інформаційна безпека України в умовах гібридної війни: філософсько-правовий аналіз (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. Ю. П. Битяк).

4. Правова політика у сфері територіальної організації влади та публічного управління в Україні у контексті європейської інтеграції (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. С. Г. Серьогіна).

Законодавча робота, співробітництво з органами державної влади та охорони правопорядку

У звітний період науковці Університету на замовлення Верховної Ради України та її комітетів вивчили й опрацювали в наукових колективах законопроекти про внесення змін і доповнень до окремих кодексів України. Так, тільки до Кримінального процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення були надані пропозиції та рекомендації про внесення змін: щодо вдосконалення окремих положень у зв'язку із здійсненням спеціального досудового розслідування; щодо вдосконалення порядку застосування окремих заходів

забезпеченням кримінального провадження; щодо особливостей застосування тимчасових положень здійснення спеціального досудового розслідування та судового провадження; щодо відповідальності за закупівлю за рахунок Державного бюджету України та місцевих бюджетів завідомо фальсифікованих лікарських засобів і лікарських засобів із вичерпаним терміном придатності; щодо відповідальності за незаконне збагачення; щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах «Веренцов проти України» та «Шмушкович проти України»; щодо кримінальної відповідальності за рекламу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Науковці брали участь у розробці законопроектів, проведенні їх наукової експертизи, а також готували наукові висновки, зауваження та пропозиції до проектів законодавчих актів (рис. 7):

✓ «Про парламентський контроль за дотриманням положень законів у діяльності спеціальних служб та правоохоронних органів держави»;

✓ «Про зброю»;

✓ «Про приватну детективну (розшукову) діяльність»;

✓ «Про детективні послуги»;

✓ «Про обіг зброї»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо пріоритетного (переваги у проїзді) спеціального санітарного транспорту бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо підвищення рівня соціального захисту поліцейських)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо систем моніторингу стану безпеки)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо протидії організованій злочинності)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення системи запобігання злочинам серед засуджених в установах виконання покарань)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо правильності застосування на практиці положень Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів»»);

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо права нотаріуса вчинити виконавчий напис у межах строку, встановленого у договорі про збільшення позовної давності)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей організації процесуальної діяльності органів прокуратури та суду, пов'язаної із проведенням досудового розслідування Державним бюро розслідувань та його територіальними управліннями)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення відповідальності за випалювання сміття і залишків рослинності)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення критеріїв та показників, яким повинен відповідати висновок кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів щодо виконання Генеральним прокурором професійних обов'язків)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення громадян житлом)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо ліквідації корупційної схеми в пенітенціарній системі шляхом вилучення ст. 391 Кримінального кодексу України)»;

✓ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення особистого голосування народними депутатами України)».

Науковцями Університету підготовлені наукові висновки, розроблені наукові пропозиції та рекомендації:

- *за дорученням комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності – 23 (6 тільки за жовтень-листопад 2019 р.);*
- *на запити Верховного Суду – 19;*
- *на запити Офісу Генерального прокурора України та СБУ – 22;*
- *за дорученням Конституційного Суду України – 23, у тому числі:*

✓ щодо відповідності Конституції України окремих положень Закону України «Про кінематографію» та положень ст. 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»;

✓ щодо відповідності Конституції України припису ст. 90 Закону України «Про державну службу»;

✓ щодо відповідності Конституції України положень ч. 3 ст. 40 Кодексу законів про працю України та правильності їх застосування Верховним Судом;

✓ щодо відповідності Конституції України положень п. 1, ч. 5, 7 ст. 454 Цивільного процесуального кодексу України;

✓ щодо тлумачення та співвідношення окремих статей Конституції України;

✓ щодо відповідності положенням ч. 1, 2, 4 ст. 41 Конституції України положень ч. 1, 2 ст. 23 Закону України «Про іпотеку»;

✓ щодо питань, порушених у конституційній скарзі Ковальова А. В., щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень п. 5 розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 1, п. 1, ч. 3 ст. 11 Закону України «Про Державне бюро розслідувань»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

✓ щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до ст. 76 та ст. 77 Конституції України (щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та закріплення пропорційної виборчої системи)»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 1 ст. 88 Закону України «Про нотаріат»;

✓ щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до ст. 81 Конституції України (щодо додаткових підстав дострокового припинення повноважень народного депутата України)»;

✓ щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до ст. 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України)»;

✓ щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до ст. 93 Конституції України (щодо законодавчої ініціативи народу)»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення першого речення ч. 4 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»;

✓ щодо питань, порушених у конституційній скарзі Щербака Є. Л., щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 2 ст. 109 Житлового кодексу Української РСР;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 6 ст. 6 Закону України «Про оплату праці» та ч. 6 ст. 96 Кодексу законів про працю України у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого речення ч. 4 ст. 42 Закону України «Про Конституційний Суд України»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень п. 4 ч. 1 ст. 97 Закону України «Про національну поліцію»;

✓ щодо відповідності Конституції України (конституційності) проекту Закону України «Про внесення змін до ст. 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” щодо назви релігійних організацій (об’єднань), які входять до структури (є частиною) релігійної організації (об’єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України».

Відповідно до Указу Президента України від 7 серпня 2019 р. 14 науковців Університету увійшли до складу Комісії з питань правової реформи, в якій сформовано декілька робочих груп (з питань підготовки пропозицій щодо внесення змін до Конституції України; з питань розвитку законодавства про організацію судової влади і здійснення правосуддя; з питань розвитку кримінального права; з питань розвитку юридичної освіти).

Професорсько-викладацький склад Університету підтримує постійні зв’язки з підприємствами й установами шляхом надання наукових консультацій з роз’яснення чинного законодавства. Всього було надано 254 відповідні консультації.

Видавнича, інформаційна та редакційна діяльність

У звітному році науково-педагогічними працівниками Університету видано 3547 найменувань наукової, навчальної, науково-практичної та науково-популярної літератури загальним обсягом 2592 друк. арк., у тому числі 57 монографій загальним обсягом 623 друк. арк., 9 з яких – за кордоном (Велика Британія, Польща, Латвія) (рис. 8, 9).

Крім того, у 2019 р. науковцями опубліковано 1874 наукові статті загальним обсягом 803 друк. арк., з них 96 – за кордоном і 1614 – у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, у тому числі 154 –

у наукових збірниках, які входять до наукометричної бази «Web of Science», та 64 – у «Scopus». Наукові статті опубліковані у виданнях Англії, Іспанії, Нідерландів, Швеції, США, Румунії, Польщі, Індії, Грузії та ін. (рис. 10, 11).

Разом із Національною академією правових наук України та іншими ЗВО триває підготовка «Великої української юридичної енциклопедії». Уже вийшли друком 9 томів із 20: 1-й том – «Історія держави і права України» (голова редакційної колегії професор В. Д. Гончаренко), 2-й том – «Філософія права» (голова редакційної колегії професор С. І. Максимов), 3-й том – «Загальна теорія права» (голова редакційної колегії професор О. В. Петришин), 11-й том – «Трудове право» (голова редакційної колегії професор С. М. Прилипка), 14-й том – «Екологічне право» (заст. голови редакційної колегії професор А. П. Гетьман), 17-й том – «Кримінальне право» (голова редакційної колегії професор В. Я. Тацій), 20-й том – «Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія» (голова редакційної колегії професор В. Ю. Шепітько). У 2019 р. вийшли друком «Земельне та аграрне право» (голова редакційної колегії професор М. В. Шульга) та «Господарське право» (заст. голови редакційної колегії професор Д. В. Задихайло).

Університет видає 6 власних фахових збірників наукових праць: друкovanі – «Проблеми законності», «Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія», «Економічна теорія та право» й електронні – «Теорія і практика правознавства», «Криміналіст першодрукований» і «Вісник Асоціації кримінального права України».

У 2019 р. у 13 випусках цих видань було опубліковано 239 статей 308 авторів загальним обсягом 212 друк. арк.

У 2020 р. Університет започатковує видання ще одного наукового збірника «Філософія права та загальна теорія права». Наразі триває робота над аналізом друкованої версії журналу, оформлення статей, друкованої версії видання за вимогами експертної ради провідних наукометричних баз даних, підготовкою рекомендацій згідно з вимогами Scopus та Web of Science, розробкою та створенням сайту видання, налаштуванням і наповненням контентом інтернет-

сторінки видання, налаштуванням модулів сайту, розробкою та створення шаблону для он-лайн рецензування, формуванням бази даних користувачів, розробкою розділу і наповненням інформацією «Керівництво для авторів», розміщенням архіву журналу з 2012 р. та передачею сайту в експлуатацію для підвищення Імпакт-фактору й отримання категорії «Б».

Слід зазначити, що збірники наукових праць Університету мають сьогодні найвищий рейтинг серед вітчизняних наукових періодичних фахових видань правового спрямування.

Науковий журнал «Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія» ввійшов до бази даних DOAJ.

Подано заявку на входження фахового журналу університету «Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія» до наукометричної бази даних Web of Science.

Розроблено та створено сайт Вісника асоціації кримінального права, що дало змогу вперше проіндексувати його в Index Copernicus та подати документи для отримання категорії «Б».

Другий рік поспіль Університет підписує договір із польською компанією ТОВ «Плагіат» на використання програми StrikePlagiarism для виявлення запозичень тексту в наукових роботах. За допомогою програми StrikePlagiarism здійснюється перевірка наукових робіт на унікальність тексту. Це сприяє більш якісному написанню робіт, дозволяє запобігти випадкам порушень авторських прав і незаконного використання чужої інтелектуальної власності, а також дотримуватися принципів академічної доброчесності. За 2019 р. на комерційній основі перевірено майже 150 наукових робіт та дисертаційних досліджень на присудження звання кандидата та доктора юридичних наук.

Центр дослідження верховенства права і релігії

Метою діяльності Центру дослідження верховенства права і релігії є дослідницька, освітня, експертна діяльність у сфері верховенства права і релігії. Так, Центром цього року вже проведено Міжнародну конференцію

«Human Dignity from Judges' Perspectives» (24–25 липня 2019 р., Пемброк-коледж, Оксфорд, Сполучене Королівство) у співробітництві та за підтримки Міжнародного центру дослідження верховенства права і релігії Університету Бригама Янга (США). Триває підготовка до міжнародного наукового семінару «Forced Displacement and religious freedom. Law and Public policies» (22–23 травня 2020 р.) у співробітництві з Центром Європи Астонського університету в Бірмінгемі та до міжнародної конференції «Human Dignity and Human Rights – Christian Perspectives and Practice: A Focus on Constitutional and International Law» (22–23 липня 2020 р., Оксфорд, Сполучене Королівство) у співробітництві та за підтримки Міжнародного центру дослідження права і релігії Університету Бригама Янга (США).

Центром зроблено переклад – керівні вказівки ЄС із захисту і просування свободи релігії або переконань, за ред. Д. Вовка, вступ Т. Комарової і Д. Вовка (серія «Бібліотека прав людини» Європейського центру верховенства права).

На сайті «Наука» Університету та Youtube-каналі завантажено всі відео Центру: дискусії «Верховенство права і кримінальне право» (3 відео), «Кримінальне право і релігія»; лекції та семінари Андраш Шайо «Релігійна свобода, ідентичність, безпека», посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=paWI4r6fa6c&t=8s>.

Наукові заходи

Університетом разом з іншими установами у 2019 р. проведено 76 наукових заходів (науково-практичних конференцій, семінарів та круглих столів), у 38 із них брали участь молоді науковці. Примітно, що окремі заходи мали значний науковий резонанс. Серед них перш за все треба відзначити III Харківський міжнародний юридичний форум, який відбувся 24–28 вересня 2019 р. Він об'єднав провідних правознавців, юристів-практиків, представників громадських організацій, органів правопорядку, бізнесу, судової влади, досвідчених політиків, урядовців і науковців зі світовим ім'ям. У рамках форуму відбулися п'ять панельних дискусій.

Панельна дискусія «Європейська інтеграція крізь призму конституційного права» стала центральною подією робочої частини першого

дня III Харківського міжнародного юридичного форуму. Виконуючи завдання, пов'язані з європейською інтеграцією, приватне право зіткнулося з низкою проблем, вирішенню яких має посприяти відверта фахова дискусія учасників панелі. Серед обговорюваних тем – конституційна політика країн Східної Європи та Балтії на шляху до ЄС і НАТО, її уроки для України.

Панельна дискусія на тему «Оновлення цивільного законодавства України: на шляху до європеїзації приватного права» відбулася 24–25 вересня. Організатором виступило відділення цивільно-правових наук Національної академії правових наук України. Метою проведення стало залучення широкого юридичного загалу до обговорення нагальних проблем приватноправового регулювання з урахуванням п'ятнадцятирічного досвіду застосування Цивільного кодексу України і необхідності європеїзації чинного законодавства України.

На панельній дискусії «Бізнес та права людини: виклики для нових демократій» експерти обговорили те, як порядок денний з бізнесу і прав людини реалізується на пострадянському просторі, яке місце в цьому процесі посідає Україна і чи може вона стати лідером цих позитивних змін. Під час панельної дискусії презентовано «Керівництво з прав людини для виконавчих директорів компаній», розроблене Всесвітньою бізнес-радою зі сталого розвитку. Документ містить не лише рекомендації фахівців, а й конкретні кейси великих компаній, що обрали шлях захисту прав людини у сфері бізнесу, наприклад французької компанії Michelin.

Панельна дискусія «Кримінальні загрози у секторі безпеки: практика ефективної протидії» відбулася на третій день роботи III Харківського міжнародного юридичного форуму. Пріоритетом стало обговорення світових трендів кібербезпеки в умовах діджиталізації та визначення напрямів розвитку Національної безпеки і реформування Служби безпеки України як головного органу, що забезпечує національну безпеку. Також мова йшла про smart-технології і стартап-проекти для створення комфортного й безпечного міського середовища.

Панельна дискусія «Майбутнє цифрових активів: фінансово-правовий погляд» завершила основну програму III Харківського міжнародного

юридичного форуму. Учасники приділили увагу фінансово-правовим аспектам функціонування технології Блокчейн і цифрових активів, у тому числі тенденціям їх використання не лише у біржовій діяльності, а й на державному рівні, а також особливостям криптовалюти, цифровим активам та іноземному досвіду їх правового регулювання.

Значний науковий і суспільний резонанс мали також такі заходи: Всеукраїнська науково-практична конференція «Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку», проведена 16 травня 2019 р. з нагоди 145-річчя створення Ради присяжних повірених при Харківському окружному суді; Міжнародний науково-практичний круглий стіл «Ефективність кримінального законодавства: доктринальні, законотворчі та правозастосовні проблеми її забезпечення» спільно з НАПрНУ (17 травня 2019 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення» (11–12 квітня 2019 р.); IX Міжнародний цивілістичний форум «Гармонізація приватно-правового законодавства із законодавством країн ЄС», організований спільно з Німецьким Фондом міжнародного правового співробітництва, НАПрНУ та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (11–12 квітня 2019 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Становлення системи правосуддя: сучасний вимір» (12 квітня 2019 р.); IX Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми реалізації прав громадян у сфері праці та соціального забезпечення», присвячена 50-річчю створення кафедри трудового права (10 жовтня 2019 р.), в якій взяли участь понад 200 науковців (серед них 40 докторів наук) з України та зарубіжжя (Республіка Білорусь, Республіка Казахстан та Естонія); Міжнародна наукова конференція «Концептуальні засади нової редакції Кримінального кодексу України», присвячена широкому колу питань, пов'язаних із обґрунтуванням необхідності нової редакції Кримінального кодексу України, а також основними положеннями її змісту (17–19 жовтня 2019 р.), за її результатами члени робочої групи з питань розвитку кримінального права отримали значну кількість рекомендацій щодо удосконалення Концепції реформування КК України та інших актів

законодавства про відповідальність за правопорушення в публічній сфері і щодо розробки окремих інститутів наступного КК України. Крім того, за традицією 27–29 листопада 2019 р. проведено V Осінню школу з кримінального права «Новелізація кримінального права України», учасниками якої стали представники 16 провідних закладів вищої освіти України (фото 5–7).

За ініціативи кафедр і факультетів Університету у звітній період проведено IV Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи» (20 лютого 2019 р.); Науково-практичну конференцію «Національна модель ринкової економіки в Україні: пошук оптимального господарсько-правового механізму» (6 березня 2019 р.); Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Проблеми саморозвитку особистості в сучасному українському соціумі» (21 березня 2019 р.); XIX Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Теорія та практика сучасної юриспруденції» (1 квітня 2019 р.); Всеукраїнську науково-теоретичну конференцію «Політико-правова культура українського народу в контексті модерного державотворення» (12 квітня 2019 р.); II Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Духовна культура України перед викликами часу» (16 квітня 2019 р.); Всеукраїнський круглий стіл «Фундаментальні проблеми юриспруденції. Право: мінливий концепт у мінливому світі» (19–20 квітня 2019 р.); VII Міжнародну науково-практичну конференцію «Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики» (19 квітня 2019 р.); круглий стіл «Реформування кримінально-виконавчої системи України: шлях для викорінення тортур» для студентів, молодих учених та правозахисників (24 квітня 2019 р.); Наукову конференцію англійською мовою «Актуальні питання сучасної юридичної науки» (25 квітня 2019 р.); II Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Україна і Європейський Союз: шлях до сталого розвитку» (15 травня 2019 р.); Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Суперечності взаємодії моралі і права в сучасному українському суспільстві» (30 травня 2019 р.); Міжвузівський науково-методичний семінар «Сучасні тенденції фізичного виховання студентів закладів вищої освіти» (19 червня 2019 р.); круглий стіл «Український

конституціоналізм у сучасному вимірі» (24 червня 2019 р.); круглий стіл «Організація Об'єднаних Націй та виклики сучасності» (24 жовтня 2019 р.); Міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві» (15 листопада 2019 р.); III Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Україна і Європейський Союз: шлях до сталого розвитку», присвячену широкому колу питань, пов'язаних із різноманітними проблемами сучасного міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права держав Європи в епоху глобалізації тощо (18 листопада 2019 р.); круглий стіл «Етика правника» (21 листопада 2019 р.), у якому взяли участь представники адвокатського самоврядування, нотаріату, судової гілки влади, органів прокуратури Харківської області, адвокати, приватні виконавці, науковці, студенти та аспіранти Університету.

У звітний період кафедрами Університету організовано наукові заходи, присвячені ученим, які стояли у витоків юридичної освіти і науки: 10 січня та 31 травня 2019 р. – круглий стіл «Актуальні проблеми судового права», присвячений 70-річчю з дня народження проф. І. Є. Марочкіна; 22 лютого 2019 р. – XVII Науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми приватного права», приурочену до 97 річниці з дня народження проф. В. П. Маслова; 1 березня 2019 р. – круглий стіл «Актуальні проблеми екологічного, земельного та аграрного законодавства в сучасних умовах» з нагоди 90-річчя з дня народження проф. В. К. Попова; 6 червня 2019 р. – круглий стіл, присвячений пам'яті проф. І. Ю. Краська; 1–2 листопада 2019 р. – Міжнародну науково-практичну конференцію «Парадигми конституційного права: історія та сучасність» (XII Тодиківські читання), присвячену пам'яті проф. Ю. М. Тодики; 28 листопада 2019 р. – V Харківські міжнародно-правові читання «70 років Женевським конвенціям про захист жертв війни», присвячені пам'яті професорів М. В. Яновського і В. С. Семенова; 29 листопада 2019 р. – Науково-практичну конференцію «Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав», присвячену пам'яті проф. Ч. Н. Азімова.

Усі наукові заходи стали підтвердженням активної діяльності кафедр Університету з підвищення ефективності наукових досліджень й упровадження їх результатів у практичну діяльність.

Учені Університету брали активну участь у різних наукових заходах міжнародного рівня, присвячених актуальним проблемам правознавства, які проводилися як в Україні, так і за її межами, зокрема в Австрії, Великій Британії, Італії, Канаді, Латвії, Польщі, США, Чехії, Швеції, Угорщині та ін., за результатами яких опубліковано 1438 тез доповідей і наукових повідомлень обсягом 341 друк. арк. (фото 8, 9).

Діяльність науково-дослідного сектору

У 2019 р. співробітниками науково-дослідницького сектору Університету виконані відповідні розділи з чотирьох науково-дослідних робіт: дві з них є фундаментальними розробками, дві – прикладними. Усі вони пройшли конкурсний відбір і схвалені Науковою радою МОН України (секція 18 «Право») за пріоритетним напрямом «Фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук». Зокрема, у 2019 р. на базі НДС фахівцями Університету завершено дослідження за двома прикладними НДР:

– «Системне вирішення проблем судової практики при застосуванні норм цивільного права» (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. І. В. Спасибо-Фатєєва);

– «Конституційне і міжнародно-правове забезпечення поглиблення військово-політичного співробітництва України і Європейського Союзу» (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. І. В. Яковюк).

На початку 2019 р. було розпочато дві фундаментальні науково-дослідні роботи:

– «Інформаційна безпека України в умовах гібридної війни: філософсько-правовий аналіз» (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. Ю. П. Битяк);

– «Правова політика у сфері територіальної організації влади та публічного управління в Україні у контексті європейської інтеграції» (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. С. Г. Серьогіна).

У листопаді 2019 р. проведено перший етап щорічного Конкурсного відбору наукових проєктів фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що пропонуються до виконання починаючи з 2020 р. за рахунок коштів державного бюджету, та подано для участі в конкурсі 3 проєкти НДР: «Правове регулювання забезпечення національної безпеки України в контексті регіональної інтеграції і глобалізації» (керівник проєкту – д-р юрид. наук, проф. І. В. Яковюк); «Автоматизовані системи прийняття рішень у протидії злочинності» (керівник проєкту – д-р юрид. наук, проф. В. Ю. Шепітько); «Надання правової допомоги у цивільному процесі України як складова забезпечення доступності правосуддя» (керівник проєкту – д-р юрид. наук, проф. К. В. Гусаров).

У вересні 2019 р. проведено перший етап щорічного Конкурсу проєктів наукових робіт і науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, що пропонуються до виконання починаючи з 2020 р. за рахунок коштів державного бюджету. За результатами внутрішнього експертування до другого етапу Конкурсу подано проєкт «Правові проблеми захисту персональних даних працівників» (керівник проєкту – канд. юрид. наук О. О. Конопельцева).

На замовлення ВАТ «ДАК “Автомобільні дороги України”» виконано два прикладні дослідження під керівництвом проф. А. П. Гетьмана: «Порядок створення і правовий режим майна юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права (доктринальний та практичний підхід)» і «Порядок застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для складення фінансової та консолідованої звітності підприємствами». Згідно з укладеною угодою за виконання двох НДР отримано 30,0 тис. грн.

Основними виконавцями НДР є науково-педагогічні працівники кафедр університету, аспіранти, студенти.

За результатами наукових досліджень видано 2 монографії, 5 розділів у монографіях, 7 підручників і навчальних посібників, 4 збірники наукових

праць. Науково-педагогічні працівники брали активну участь у роботі 27 конференцій, семінарів та круглих столів. Нині опубліковано 78 статей та тез доповідей в наукових виданнях, захищено 1 докторську дисертацію.

Протягом року фахівцями НДС забезпечувалася організаційна підтримка діяльності секції 18 «Право» Наукової ради МОН України, яку очолює проф. І. В. Яковюк та експертами якої є професори Університету А. П. Гетьман, О. В. Капліна, Д. В. Задихайло, М. П. Кучерявенко, В. Л. Яроцький.

Загальний обсяг фінансування НДР за вказаний період становив 1144,1 тис. грн. Постійно велася робота із пошуку потенційних замовників і комерціалізації наукового доробку фахівців Університету. Завдяки цьому за надання юридичних послуг юридичним і фізичним особам отримано 967,6 тис. грн, що складає 85 % бюджетного фінансування. Зокрема, налагоджено партнерські відносини та укладені договори на суму понад 20,0 тис. грн із такими компаніями, як: ПАТ «Мегабанк», ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля», ТОВ «Квайссер Фарма Україна», ТОВ АФ «Фосстис-Аудит», АТ «Облтеплокомуненерго», АТ «Укрпошта», ТОВ «Бета-Агро-інвест», АТ «Харківобленерго», ТОВ Фірма «Технова», ВАТ «Кіровоградгаз», ТОВ «Укрвибухтехнологія» та ін.

У 2019 р. Університетом укладено меморандуми про співпрацю з Адвокатським об'єднанням «ANTEVERIS», адвокатом І. В. Постельгою (рис. 12).

Підготовка та атестація наукових кадрів

На засіданнях чотирьох спеціалізованих вчених рад Університету відбулися захисти 76 дисертацій (13 докторських і 63 кандидатських), із них 12 докторських (Є. М. Білоусов, С. О. Харитонов, Т. В. Курман, Г. О. Христова, О. Г. Середа, Г. О. Яковлева, Р. С. Орловський, Н. Б. Писаренко, Г. В. Анісімова, О. А. Яковлев, О. М. Бориславська, В. В. Гутник) і 58 кандидатських дисертацій виконані на кафедрах Університету.

У 2019 р. 17 викладачів Університету рекомендовано вченою радою до присвоєння вчених звань. Так, 3 стали професорами, а атестати доцентів отримали 14 викладачів (рис. 13).

Аспірантура

Станом на 1 січня 2020 р. в аспірантурі Університету навчається 221 аспірант, з них: 34 – за державним замовленням за очною формою навчання; 187 – на підставі контрактів (серед них 48 за очною формою навчання, 139 за заочною (у т.ч. 2 особи – іноземці). У 2019 р. до аспірантури зараховано 14 осіб за рахунок державного бюджету та 58 на підставі контракту (з них заочно – 42, очно – 16), закінчили аспірантуру 7 осіб, із них: 1 особа навчалася за рахунок державного бюджету (очно), 6 осіб – на підставі контракту (заочно).

Сума оплати за навчання аспірантів і здобувачів (за контрактом) за 2019/2020 н. р. склала близько 4 млн 450 тис. грн.

На посаду асистента кафедри кримінального права № 2 Університету працевлаштовано 1 випускника аспірантури.

Достроково у 2019 р. захистив дисертацію 1 аспірант. Дисертації ще 3 випускників аспірантури рекомендовано до захисту у спеціалізовані вчені ради. Ефективність роботи аспірантури у 2019 р. становить 57%.

На підставі рішення Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України та відповідного наказу МОН України від 23 червня 2016 р. № 707 щодо розширення провадження освітньої діяльності у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого аспіранти, які зараховані до аспірантури починаючи з 2016 р., навчаються за новими освітньо-науковими програмами здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальностей 081 «Право» або 293 «Міжнародне право». Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

Докторантура

На цей час у докторантурі перебуває 2 особи денної форми навчання (за кошти з державного бюджету): перший рік – Т. А. Цувіна (кафедра цивільного процесу); другий рік – А. В. Лапкін (кафедра судоустрою та

прокурорської діяльності); 6 осіб прикріплено на підставі контрактів для отримання консультацій із написання дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Випуску з докторантури у 2019 р. не було.

Наукова діяльність молодих учених та студентів

Рада молодих учених об'єднує та координує наукову роботу 378 молодих науковців Університету. Радою молодих учених, студентським науковим товариством, кафедрами, інститутами та факультетами Університету у звітному навчальному році було проведено 28 наукових заходів.

У 2019 р. канд. юрид. наук, асистент кафедри теорії і філософії права К. О. Трихліб стала лауреатом премії Верховної Ради України як найталановитіший молодий учений у галузі фундаментальних і прикладних досліджень і науково-технічних розробок за роботу «Гармонізація законодавства України і законодавства ЄС: наближення загальноправової термінології».

Стипендію Кабінету Міністрів України і Верховної Ради України отримує І. А. Тітко – д-р юрид. наук, доцент, завідувач кафедри кримінального та адміністративного права Полтавського юридичного інституту.

Молоді вчені Університету залучалися до організації V Міждисциплінарного наукового квесту «Пошуки скарбів науки» з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку, VI Міждисциплінарного наукового квесту «Пошуки скарбів науки» з нагоди Дня науки 18 травня 2019 р. за підтримки Харківської обласної державної адміністрації, а також були координаторами Сертифікатної освітньо-професійної програми «Юрист у сфері запобігання та протидії корупції».

Асистент кафедри теорії і філософії права Ю. С. Разметаєва взяла участь у міжнародному воркшопі «LESSON 2019: правові та етичні фактори краудсорсингової географічної інформації» та у II Трансатлантичній конференції з даних та етики, яка відбулася 22–23 листопада 2019 р. у Клостернойбурзькому монастирі (м. Клостернойбург, Австрія).

У межах ХХ Міжнародного конгресу кримінального права «Кримінальна юстиція та корпоративний бізнес» (Рим, 13–16 листопада 2019 р.) доцент кафедри кримінального права № 1 М. В. Шепітько взяв участь у спеціальній аудієнції членів Міжнародної асоціації кримінального права в Апостольському палаці офіційної резиденції Папи Римського у Ватикані, де українська делегація була вперше представлена як національна група.

Не менш важливо й те, що понад 2 тис. студентів усіх форм навчання працюють у наукових студентських гуртках, які очолюють провідні вчені Університету. У звітному році проведено 38 наукових заходів за участю студентів, опубліковано 1763 тези їх доповідей і наукових повідомлень загальним обсягом 382 друк. арк. як в українських, так і зарубіжних виданнях.

Члени Ради молодих вчених разом із Студентським науковим товариством беруть активну участь в організації та проведенні наукових і науково-практичних конференцій. Так, 25–26 квітня 2019 р. відбулася Х студентська наукова інтернет-конференція «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності»; 23 травня 2019 р. – Міжнародна наукова конференція аспірантів та студентів «Філософія і право»; 1–2 листопада 2019 р. – Міжнародна науково-практична конференція «Парадигми конституційного права: історія та сучасність» (ХІІ Тодиківські читання); 19 листопада 2019 р. за ініціативи кафедри іноземних мов № 1 проведено V щорічний конкурс студентських мультимедійних проєктів «The Tradition of Legal Excellence since 1804», присвячений Дню Університету та Дню студента, із використанням технології «Digital Storytelling»; 20 листопада 2019 р. спільно з Юридичною клінікою університету – Х Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Актуальні шляхи удосконалення українського законодавства»; 21 листопада 2019 р. – Міжрегіональну науково-практичну конференцію молодих учених «Актуальні проблеми економіки, менеджменту та консалтингу: погляд молодих дослідників (до 75-річчя кафедри економічної теорії)»; 21 листопада 2019 р. – VI Регіональну науково-практичну конференцію «Актуальні питання та проблеми господарського права України».

Крім того, 28 листопада 2019 р. відбувся четвертий міжнародний академічний семінар-практикум «Антикорупційна освіта для студентів-правників», організований за підтримки Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Нове правосуддя» (провів проф. практики Школи права університету Вашингтона та Лі Томас Спіді Райс); 29 листопада 2019 р. – щорічна Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Юридична осінь 2019 року», у роботі якої взяли участь понад 200 молодих науковців; 2 грудня 2019 р. – XIX Всеукраїнська наукова конференція з кримінології «Протидія організованих злочинності і корупції» для студентів, аспірантів та молодих вчених; 4 грудня 2019 р. – XXI Всеукраїнська наукова конференція викладачів, молодих науковців і студентів «Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього»; 6 грудня 2019 р. – Наукова студентська конференція «Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних країнах» та ін.

У 2019 р. 13 студентів Університету нагороджені дипломами переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Так, Діана Лисенко та Іван Щеглаков здобули перемогу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право», що відбувся 21 березня 2019 р. в Запорізькому національному університеті; Карина Перцель (1 курс магістратури факультету адвокатури) перемогла у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право»; 5 студентів здобули дипломи різних ступенів Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у Національному університеті «Одеська юридична академія».

На Всеукраїнській студентській олімпіаді 5 студентів стали переможцями, а команда Університету (А. Посохова, О. Кечеджі, В. Марченко) перемогла у Всеукраїнській студентській олімпіаді за спеціальністю «Правознавство» у 2019 р.

Студенти Університету Р. Крохмаль, В. Марценюк, М. Резник, О. Русецький отримують стипендію Президента України; Д. Белушкіна – персональну стипендію імені О. С. Масельського у 2019/2020 н. р.; М. М. Гоєнко, М. І. Зіверт, К. М. Зуб, Р. О. Ольховський, А. В. Стороженко – стипендію Харківського міського голови «Обдарованість» у 2019/2020 н.р.

Крім того, студенти Університету – переможці стипендіальної програми «Завтра.UA» з напрямку «Право»; стипендіального конкурсу наукових робіт з питань захисту, реалізації та охорони прав людини, присвяченого п'ятиріччю наукового журналу «Visegrad Journal on Human Rights» (А. Савінова); стипендіального конкурсу Німецької служби академічних обмінів (DAAD) (Ю. Забіяка, М. Крот, К. Гасанова, К. Жигалова).

У звітному році студенти Університету стали переможцями та здобули дипломи таких заходів, як I Всеукраїнські змагання з трудового арбітражу і трудового права; II Всеукраїнські судові дебати з трудового права; Всеукраїнський дебатний турнір «Jedi Training Camp 2019»; Всеукраїнський історичний турнір; Всеукраїнський дебатний турнір «Підйом»; Всеукраїнський конкурс DLA Piper (Ді Ел Ей пайпе) для студентів-правників; Харківський регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук; Всеукраїнський конкурс наукових робіт імені М. П. Орзіха «Людський вимір права»; Всеукраїнський історичний турнір (28 лютого – 2 березня 2019 р., м. Львів); II Всеукраїнський студентський турнір з філософії; ювілейні X Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та XX Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика; Національні судові змагання із міжнародного кримінального права; III Всеукраїнські судові дебати з цивільного права та процесу «Майстерність судової промови»; IV Всеукраїнський конкурс навчальних судових дебатів з податкового права; Міжнародний дебатний турнір «Lviv Open 2019» та ін. (фото 10, 11).

Ми пишаємося здобутками наших молодих науковців. Бажаємо їм не зупинятися у творчих пошуках і надалі розвиватися й удосконалювати свої теоретичні і практичні юридичні знання.

Міжнародне співробітництво. Академічна мобільність

Проведення Харківського міжнародного форуму третій рік поспіль має не тільки велике наукове і практичне значення, а й сприяє розвитку міжнародного співробітництва, підвищенню міжнародного іміджу нашого Університету, міста Харкова і України в цілому. Функції головного організатора з підготовки та проведення форуму виконував Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.

Тому, звітуючи про міжнародну діяльність Університету, хочу ще раз зупинитися на визначній події – III Харківському міжнародному юридичному форумі, який відбувся 24–28 вересня 2019 р. За п'ять днів у форумі взяли участь близько 3000 осіб із 30 країн світу: України, Білорусі, Польщі, Канади, Литви, Нідерландів, Німеччини, Сінгапуру, США, Швейцарії та ін. Серед них провідні експерти, які займаються міжнародним і гуманітарним правом, науковці, представники органів правопорядку, судової влади, громадських організацій, бізнесу, політики тощо. Програма форуму включала п'ять панельних дискусій, лекторії, тренінги для представників юридичних професій, бізнесу, громадських організацій, а також студентів і громадських діячів.

На урочистому засіданні вченої ради Університету, присвяченому 215-річчю з дня заснування Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, відбулася церемонія вручення директору школи права Талліннського технологічного університету, професору Танелу Керікмяе диплома та мантиї Почесного доктора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

На виконання п. 3 розділу IV Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Університету подано заявку на фінансування у межах програми Еразмус+. Заявка була схвалена Європейською комісією, і Університет отримав фінансування для реалізації нового проєкту «Модернізація магістерських програм для майбутніх суддів, прокурорів, слідчих з урахуванням європейських стандартів з прав людини», який стартував у січні 2019 р. і триватиме три роки. Партнерами Університету є: Грацький університет (Австрія), Потсдамський університет (Німеччина), Університет Екс-Марсель (Франція), факультет права

Університету м. Рієки (Хорватія), Вільнюський університет (Литва), Білоруський державний університет, Гродненський державний університет ім. Я. Купали (Білорусь). Мета проекту полягає в модернізації навчання для задоволення потреб роботодавців і суспільства, що базуються на пріоритеті Закону, шляхом розробки й запровадження спеціалізованої магістерської програми з кримінального судочинства.

Успішно реалізується проект «Європейське право прав людини для університетів України і Молдови», метою якого є підтримка України і Молдови в подоланні викликів, пов'язаних із впровадженням європейської політики і міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини за рахунок створення потенціалу й розробки відповідного інструментарію.

На виконання п. 3 розділу IV Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Університету у 2019 р. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого спільно із Данським інститутом прав людини провів тренінг «Бізнес і права людини», на якому було детально розглянуто загальні засади реалізації Керівних принципів ООН у сфері бізнесу і прав людини – обов'язок держави забезпечити захист прав людини від порушень із боку бізнесу, відповідальність бізнесу поважати права людини і належні засоби правового захисту. Окрему сесію було присвячено перспективам розробки Національного плану дій з бізнесу і прав людини в Україні.

Цьогоріч підписано меморандум про співпрацю між юридичною клінікою Університету та Проектом USAID «Трансформація фінансового сектору».

На виконання п. 1, 2, 4 розділу IV Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Університету у 2019 році в спільну сертифікатну програму «Innovations, Justice and Legal Tech», яка проводилася Civil Resolution Tribunal (British Columbia, Canada) і Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого за підтримки програми USAID «Нове правосуддя». Ця програма – унікальна можливість для майбутніх правників ознайомитися з зарубіжним досвідом упровадження інновацій у правовій сфері й набути ключових компетенцій, якими повинні володіти професійні юристи для ефективного застосування новітніх технологій у різноманітних галузях

юридичної практики. За результатами програми її слухачі отримали сертифікати, а між співorganizаторами було досягнуто домовленості про подальшу співпрацю й продовження програми наступного року із залученням ширшого кола українських і канадських спеціалістів.

Крім того, стартувала міжнародна сертифікатна програма «Практичний курс з верховенства права (правовладдя)» 2019–2020. Нова команда із 30 правників розпочала навчання в межах другого кола міжнародної сертифікатної програми «Практичний курс з верховенства права (правовладдя)», яку проводять Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого та Університет Південної Кароліни (США) за сприяння Програми USAID «Нове правосуддя».

Університет відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Азер Худієв. У межах візиту дипломат провів ділову зустріч із керівництвом Університету. Учасники обговорили можливості наукової й освітньої співпраці з азербайджанськими університетами. Пан Посол наголосив на високому авторитеті нашого Університету в Азербайджанській Республіці, показником чого є кар'єрні успіхи випускників, які обіймають відповідальні посади в органах судової влади і правопорядку.

Університет у році, що минув, також відвідала делегація однієї з найбільш відомих американських юридичних шкіл – Університету штату Пенсильванія. Іноземний член Національної академії наук України і Національної академії правових наук України професор Вільям Батлер і заступник декана юридичного факультету професор Емілія Морріс взяли активну участь у роботі III Харківського міжнародного юридичного форуму, зокрема, виступили з доповіддю в межах кругло столу «Актуальні питання міжнародного приватного права та порівняльного правознавства». Із ними було обговорено напрями подальшої співпраці в межах підписаного Меморандуму про співробітництво.

Університет, крім іншого, підписав Меморандум про співпрацю із Ташкентським державним юридичним університетом. Метою Меморандуму є об'єднання зусиль двох закладів вищої освіти при розробці різних освітніх

проектів, здійсненні академічних обмінів студентами, професорсько-викладацьким складом, обміні академічною інформацією і науковими даними, у тому числі електронними правовими ресурсами. Співробітництво передбачає також обмін досвідом у сферах управління структурами університету, педагогіки, методики викладання, у тому числі дистанційного навчання (фото 12).

Не менш важливим стало й те, що студенти Університету виграли грант на безкоштовну участь у чемпіонаті Європи з дебатів за результатами англomовного турніру «Lubart Cup», перемогу в якому здобули наші студенти – Діана Лисенко (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, 2 курс) та Владислав Костін (міжнародно-правовий факультет, 1 курс магістратури). За право бути переможцем змагалися команди найкращих університетів України – КНУ імені Тараса Шевченка, ЛНУ імені Івана Франка та інших ЗВО. На турнірі були порушені питання міжнародних відносин, суспільно-політичного життя, соціального значення міжрасових, міжрелігійних і міжетнічних шлюбів. За перемогу в цьому турнірі Міністерство молоді та спорту України покриває витрати на участь у чемпіонаті Європи з дебатів в Афінах.

Студентки магістратури Юлія Забіяка, Марина Крот, Конюль Гасанова (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції), Ксенія Жигалова (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України) перемогли у стипендіальному конкурсі Німецької служби академічних обмінів (DAAD). Вони отримали можливість взяти участь у X Літній школі з права та публічного адміністрування у Берліні, організатором якої виступає партнер Університету – Берлінська школа економіки та права.

Студент другого курсу Інституту прокуратури та кримінальної юстиції Максим Чеботарьов став переможцем конкурсів Фонду Конрада Аденауера та Європейської комісії за програмою Erasmus+ (KA347) «Діалог між молоддю та політиками».

На виконання п. 3 розділу IV Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Університету у 2019 році продовжується співробітництво в межах програм кредитної та ступеневої мобільності та за програмою Еразмус+. Студенти Університету навчаються за програмами двох (та трьох) дипломів

«Міжнародне право» і «Європейське та міжнародне підприємницьке право», що реалізуються разом з Університетом Савой Монблан (Франція) і Школою права Університету Миколаса Ромеріса (Литва).

Серед партнерів Університету, в яких мають можливість навчатися наші студенти, є Лодзинський Університет (Польща), Університет Масарика (м. Брно, Чехія), Університет Монпельє (Франція), Східно-китайський університет політичних наук та права (м. Шанхай, Китай) та ін.

Фінансова діяльність

Фінансова діяльність Університету у 2019 р. здійснювалася відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», Статуту Університету, актів Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України.

Згідно з програмною класифікацією видатків державного бюджету 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» на підготовку кадрів Університету на 2019 р. визначено і затверджено Міністерством освіти і науки України кошториси доходів і видатків по загальному фонду у сумі 244127,5 тис. грн:

- заробітна плата – 164723,6 тис. грн;
- нарахування на заробітну плату – 36238,8 тис. грн;
- витрати на харчування студентів із дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, – 1463,4 тис. грн;
- м'який інвентар та обмундирування для дітей-сиріт – 39,2 тис. грн;
- комунальні послуги – 39360,5 тис. грн;
- стипендії – 2302,0 тис. грн.

Надійшло асигнувань 244127,5 тис. грн.

Крім того, за бюджетною програмою 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам вищих навчальних закладів» затверджено на звітний рік 30840,0 тис. грн.

Бюджетні кошти, одержані протягом 2019 р., використані повністю за цільовим призначенням. Заборгованості по виплаті заробітної плати, стипендії,

допомоги та оплаті комунальних послуг в Університеті немає (рис. 14).

*Показники надходження коштів із Державного бюджету
(тис. грн)*

Витрати	2018 р.	2019 р.
заробітна плата	154542,00	164723,6
нарахування на зарплату	33993,6	36238,8
витрати на утримання дітей-сиріт	1505,7	1502,6
комунальні послуги	21746,0	39360,4
стипендії	1552,4	2302,0
капітальні видатки		
Усього:	213339,7	244127,5

Як видно з даних, наведених у таблиці, простежується стабільна відсутність фінансування на капітальні видатки. До того ж фінансування видатків розвитку в кошторисі загального фонду не передбачено.

Відсотки використання коштів загального фонду у 2019 р. по показниках до загальної суми фінансування

Показники	Сума (тис. грн)	%
заробітна плата	164723,6	67,5
нарахування на зарплату	36238,8	14,8
витрати на утримання дітей-сиріт	1502,6	0,6
комунальні послуги	39360,4	16,1
стипендії	2302,0	1
капітальні видатки		
Усього:	244127,5	100

Станом на 31.12.2019 р. відповідно до затвердженого кошторису на 2019 р. профінансовані всі видатки загального фонду бюджету.

Середньооблікова кількість працівників Університету на 1 січня 2019 р. складає 2086 осіб. Наприкінці 2018 р. Урядом прийнято дві постанови про підвищення посадових окладів науково-педагогічним працівникам та іншому персоналу з 1 січня 2019 р. Підвищення проводилося у два етапи: перший – зростання окладів шляхом 9-відсоткового збільшення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, до яких належать усі працівники Університету, і 11-відсоткового підвищення посадових окладів для науково-педагогічного персоналу.

Крім того, посадові оклади науково-педагогічного персоналу з 1 січня 2019 р. збільшено на 10 % відповідно до Указу Президента України. Таким чином, з 1 січня 2019 р. посадові оклади науково-педагогічного персоналу

підвищені на 30 %, посадові оклади іншого персоналу – на 9%, виплата премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат відбувалася за рахунок економії коштів по фонду заробітної плати, що сприяло збільшенню середньої заробітної плати працівників Університету (рис. 15).

Середня заробітна плата (грн)

Рік	2018	2019
Середня заробітна плата	8861,16	10938,16

Університет і в цьому навчальному році забезпечив у повному обсязі виплату заробітної плати, відпускних, надбавок, доплат до заробітної плати усім співробітникам, а також грошової допомоги у розмірі посадового окладу на оздоровлення до щорічної відпустки усім науково-педагогічним працівникам.

Як і в попередні роки науково-дослідна робота проводилася за прикладними цільовими програмами, які фінансувалися за рахунок коштів державного бюджету і власних надходжень науково-дослідного сектору.

Із державного бюджету надійшло 1144,1 тис. грн, з інших джерел фінансування – заплановані 672,6 тис. грн. Отримані кошти використані повністю і за цільовим призначенням.

У цілому кошти витрачалися на підставі єдиного кошторису і відповідно до вимог нормативних документів: першочергово – на виплату заробітної плати, стипендій та виконання зобов'язань по комунальних платежах.

Однак станом на 1 січня 2019 р. Університет має кредиторську заборгованість у сумі 139,2 тис. грн, яка зареєстрована в органах Державної казначейської служби України у Харківській області як непогашені фінансові зобов'язання у зв'язку з тим, що фірми-постачальники знаходяться на території Автономної Республіки Крим і провести з ними розрахунки неможливо.

Надходження коштів до спеціального фонду Університету протягом 2019 р. за послуги, передбачені статутними документами, складаються із таких показників (рис. 16):

№	Показники	Сума (тис. грн)
1	за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю (платне навчання, освітні програми, курси підвищення кваліфікації, інше)	130497,5
2	від господарської діяльності (за проживання в гуртожитках, послуги їдальні, за путівки на відпочинок до санаторію-профілакторію «Березовий гай», спортивно-оздоровчі послуги, інше)	68533,5
3	від оренди майна бюджетних установ	386,7
Усього:		199417,7

Таким чином, доходи по спеціальному фонду у 2019 р. склали 199417,7 тис. грн, крім того, залишок коштів на реєстраційному рахунку станом на 1 січня 2019 р. становить 88204,6 тис. грн.

Видаткова частина кошторису – 201318,6 тис. грн, у тому числі:

* заробітна плата – 127608,3 тис. грн;

- нарахування на заробітну плату – 27112,7 тис. грн;
- оплата комунальних послуг – 5876,4 тис. грн;
- на утримання установи – 36108,3 тис. грн;
- видатки на відрядження – 596,1 тис. грн;
- капітальне будівництво, капітальний ремонт – 4016,8 тис. грн.

Наші фінансові ресурси у першу чергу націлені на соціальний захист працівників вишу, де найбільшу питому вагу становлять видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу.

Використання коштів загального та спеціального фондів на виплату заробітної плати у 2019 р.

Показник	По загальному фонду	По спеціальному фонду	% від фінансування по загальному фонду	% від надходжень коштів по спецфонду
заробітна плата	164723,6	127608,3	67,5 %	64 %

Другими за обсягом витратності й важливістю платежів є капітальні видатки, необхідні для оновлення основних фондів і розвитку матеріально-технічної бази Університету. Кошти спеціального фонду (власні надходження) використовувалися на капітальні видатки.

Крім того, Університет у 2019 р. отримав спонсорську допомогу у вигляді благодійних внесків і дарунків на суму 906,4 тис. грн (снігоприбиральна й пральна машини, комп'ютерне обладнання з програмним забезпеченням, література для поповнення бібліотечного фонду, медичне обладнання, господарське знаряддя та інше). Від розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозитних рахунках в установах банків Університет одержав протягом 2018–2019 рр. 13585,3 тис. грн відсотків за користування вкладками. Порядок щодо розміщення на депозитних рахунках тимчасово вільних бюджетних коштів затверджений Постановою КМУ № 657 від 26.08.2015 р.

Для покращення фінансового стану Університету в першу чергу необхідно забезпечити: виконання державного замовлення на підготовку фахівців і збільшення кількості студентів, які навчаються за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, розширення платних послуг, що наш виш може надавати згідно з його статутом, ефективне використання активів.

Бухгалтерська звітність як єдина система даних про майнове і фінансове становище ЗВО, статистична звітність та інші відомості про роботу Університету до контролюючих органів подавалися в установлені строки.

Розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями Університет проводить своєчасно. Простроченої заборгованості немає, відсутня вона і по сплаті податків і зборів. Заборгованості по виплаті заробітної плати та стипендії в Університеті немає. Обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за вишем, здійснюється відповідно до встановленого порядку.

Стипендії. Порядок призначення і виплати стипендій студентам, аспірантам, докторантам денної форми навчання, затверджений Постановою КМУ України, встановлює, що академічні стипендії призначаються згідно з рейтингом успішності, який складається на підставі навчальних досягнень студента протягом останнього навчального семестру. Процедура обрахування рейтингових балів визначається стипендіальною комісією навчального закладу, до складу якої входять не менше 50 відсотків представників студентського самоврядування і первинних профспілкових організацій.

Для студентів ЗВО III–IV рівня акредитації звичайна стипендія становить 1300 грн, за особливі успіхи 1892 грн; соціальні стипендії для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, – 2360 грн, для студентів, що мають відповідні пільги, – 1180 грн.

У січні 2019 р. Уряд розширив перелік категорій одержувачів соціальної стипендії. Скасоване вікове обмеження (23 роки) учасника бойових дій при наданні соціальної стипендії.

Академічна стипендія Президента України дорівнює 2720 грн, іменні та академічні стипендії Кабінету Міністрів – 2480 грн.

Упродовж звітнього року усі розрахункові документи вчасно подавалися до Казначейської служби.

Для забезпечення фінансової діяльності Університету відкрито 18 банківських рахунків у національній та іноземній валюті.

Стан дотримання вимог бюджетного законодавства України, фінансової дисципліни, дотримання порядку ведення бухгалтерського обліку й виконання вимог нормативно-правових актів і відомчих нормативних документів перебуває під постійним контролем ректорату Університету.

Підводячи підсумки фінансово-господарської діяльності нашого вишу за звітний період, варто відзначити, що в умовах недостатнього фінансування основних видатків за рахунок загального фонду бюджету всі плани і програми, що приймалися, були виконані.

Матеріальна база

Відповідно до Стратегії розвитку Університету його матеріальна база активно розвивалася протягом останніх десятиліть. Зараз завдяки цьому створені належні умови для організації і проведення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, гармонійного фізичного і культурного розвитку студентів, їх відпочинку і повсякденного побуту, а також для праці, відпочинку й оздоровлення всіх членів колективу. На сьогодні Університет повністю забезпечений якісними навчальними площами, що мають сучасне технічне і естетичне наповнення.

Матеріальна база Університету складається з 20 навчальних корпусів, 16 гуртожитків, Палацу студентів, навчально-бібліотечного комплексу, спортивних, культурно-розважальних та лікувально-оздоровчих комплексів, адміністративно-господарських будівель, розташованих у Харкові, Києві та Полтаві. Загальна площа будівель Університету становить **270 581,1** м², а саме:

– навчальні корпуси загальною площею **133 339,0** м² (у т.ч. спортивні споруди – 10 078,0 м²; навчально-бібліотечний комплекс площею 16 548,0 м²), що знаходяться у містах Харків, Київ і Полтава;

– гуртожитки квартирного типу загальною площею **114 614,1** м² на **6923** місць;

– адміністративно-господарські будівлі загальною площею **12 314,9** м²;

– медично-оздоровчі центри та підприємства громадського харчування загальною площею **10 313,1** м².

Університет має розвинену соціальну інфраструктуру, до якої, зокрема, входять студентські гуртожитки квартирного типу, де створено чудові умови для навчання, відпочинку та занять спортом. У комфортних номерах із сучасним інформаційним обладнанням проживають по двоє-троє студентів.

Для занять фізичною культурою і спортом також створені сприятливі умови. Спортивна база Університету налічує близько 50 спортивних залів і споруд, серед них навчально-спортивні комплекси, басейни, стадіони, тренажерні зали, які існують в усіх навчальних корпусах і гуртожитках.

Візитівкою Університету став введений в експлуатацію у березні 2017 р. найсучасніший навчально-бібліотечний комплекс, який є потужним інформаційно-освітнім центром, спроектованим і побудованим за світовими стандартами. Із кожним днем цей комплекс стає ще популярнішим не тільки серед членів колективу Університету, а й серед науковців, освітян, практиків, працівників державних і виконавчих органів Харкова й України в цілому, які активно використовують його приміщення для проведення наукових, науково-практичних, освітньо-виховних та інших заходів. Він відомий в усьому світі завдяки проведенню протягом трьох років Харківського міжнародного юридичного форуму.

Ефективно працює Палац студентів Університету, де створено всі умови для культурно-виховної роботи, діяльності численних творчих колективів і солістів-вокалістів. Палац став традиційним місцем проведення міських і обласних ділових і святкових заходів, урочистостей і концертів для міста Харкова й усієї Слобожанщини.

Університет також має всі необхідні умови для відпочинку й оздоровлення студентів, викладачів і співробітників. У с. Березівське Дергачівського району Харківської області працює чудовий санаторій-профілакторій «Березовий гай». Крім того, у стінах самого Університету є Центр первинної медико-санітарної допомоги, де студенти, викладачі і співробітники мають змогу отримати майже весь комплекс медичних послуг на високому професійному рівні, оздоровитися й відпочити.

Для належного функціонування відокремлених структурних підрозділів проведено значну роботу з укріплення матеріально-технічної бази Полтавського юридичного інституту, продовжуються роботи в Інституті управління та права у м. Київ.

У 2019 р. закінчено капітальний ремонт другої банки гуртожитку № 6 по пр. Людвіга Свободи, 53 й облаштовано два душових приміщення на 8 душових кабинок кожне, обладнаних електроводонагрівачами, які працюватимуть у період відсутності гарячої води в номерах, де проживають студенти.

Ведеться робота з організації безбар'єрного доступу до будівель і приміщень Університету маломобільних груп населення, обладнання будівель пандусами. У спорткомплексі «Юрист» створено умови для занять спортом осіб з особливими потребами. Облаштовано санвузли для маломобільних груп населення в навчальних корпусах Університету по вул. Динамівській, 4, вул. Пушкінській, 77 та по вул. Пушкінській, 106. У 2019 р. облаштовано спеціалізований санвузол для маломобільних груп населення, організовано додаткові санвузли на другому поверсі, виконано поточний ремонт душових басейну спорткомплексу по вул. Пушкінській, 104.

Робота із забезпечення приміщень Університету необхідним обладнанням для маломобільних груп населення продовжуватиметься.

Крім того, оснащено залу судових засідань у прибудові корпусу «Б».

Виконано поточні ремонти в: гуртожитку № 11 по вул. Студентській, 5/4, гуртожитку № 2 по вул. Гв. Широнінців, 43а, їдальні по вул. Пушкінській, 106, санаторії «Березовий гай».

Виконано капітальний ремонт покрівлі і стелі басейну в м. Полтава по пр. Першотравневому, 5.

В Інституті управління та права (м. Київ, вул. Металістів, 17) проведено капітальний ремонт системи пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу і передачі тривожних сповіщень.

Виконано вогнезахисне оброблення дерев'яних конструкцій покрівель навчальних корпусів по вул. Пушкінській, 49 і вул. Мироносицькій, 71.

Закінчено реконструкцію спортивного майданчика на території студмістечка Університету, розташованого по пр. Людвіга Свободи, 59а і 59б з обладнанням тренажерних майданчиків, майданчиків для гри у футбол і баскетбол.

Замінено тротуарне покриття біля входу та у дворі Палацу студентів.

Матеріальна база Університету підтримується в належному стані. Ремонт, реконструкція навчальних корпусів, гуртожитків, інших будівель та їх обладнання здійснюються згідно зі строками, визначеними поточними та перспективними планами, на високому професійному рівні.

Територію, прилеглу до учбових корпусів та гуртожитків, обладнано сучасними відкритими спортивними майданчиками та зонами відпочинку.

Соціальний захист, умови праці й навчання, відпочинок і оздоровлення

Головним актом соціального партнерства є Колективний договір між ректором і первиною профспілковою організацією на 2017–2020 рр., який схвалено на зборах трудового колективу. Цей документ відповідає нормам чинного законодавства, а також Галузевої та Регіональної угод. Додатки до Колективного договору включають положення про надання матеріальної допомоги, преміювання, перелік професій і посад, які працюють у шкідливих

умовах праці, перелік доплат і надбавок до тарифних ставок і посадових окладів, комплексні заходи з охорони праці та ін.

Положення колективного договору передбачають додаткові гарантії для працівників. Зокрема, бібліотекарям виплачуються надбавки за особливі умови праці, за вислугу років і матеріальна допомога на оздоровлення; науково-педагогічним працівникам – за вчене звання; прибиральницям, водіям, кухарям – за ненормований робочий день, шкідливі умови праці.

Усього при виконанні перелічених напрямків діяльності у 2019 р. було витрачено за Колективним договором **78 625 664** грн.

В Університеті значна увага приділяється питанням охорони праці. На виконання вимог законодавства та п. 8.25 Колективного договору 9 осіб пройшли атестацію робочих місць із важкими, шкідливими умовами праці, за результатами якої працівникам надаються пільги (доплати, додаткові відпустки та ін.). Крім того, на 35,5 тис. грн працівникам було придбано спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту. Як результат, випадки виробничого травматизму з важкими наслідками відсутні. Медичний огляд пройшло 79 осіб.

Регулярно проводяться лабораторно-інструментальні дослідження факторів виробничого середовища, важкості й напруженості трудового процесу. У цьому році на такі роботи витрачено 13,8 тис. грн.

Відповідно до графіка проводиться навчання й перевірка знань відповідальних посадових осіб із питань охорони праці й пожежної безпеки. На роботах із підвищеною небезпекою (електрики, ліфтери, оператори газової котельні) проводиться щорічне спеціальне навчання з охорони праці.

У встановлені строки переглядаються інструкції з охорони праці.

Продовжена робота по забезпеченню пожежної безпеки в Університеті: власними силами проведено технічне обслуговування внутрішніх пожежних водогонів; пожежні шафи укомплектовані вогнегасниками, пожежними рукавами.

В Університеті активно пропагується здоровий спосіб життя. Працівники мають можливість оздоровитися й відпочити в санаторії-профілакторії

«Березовий гай», путівки до якого здешевлюються за рахунок коштів профспілкового бюджету. За рік у санаторії-профілакторії «Березовий гай» покращили своє здоров'я 113 працівників Університету, із них 63 особи – за пільговими путівками. У «Березовому гаю» відпочивало також 97 дітей.

За заявами батьків надано 38 пільгових путівок до дитячих оздоровчих закладів Харківської області, дотації до яких виділено з фонду профспілкового бюджету.

Одним із напрямів захисту соціально-економічних інтересів працівників є контроль профспілкового комітету за якістю роботи університетських пунктів громадського харчування (їдалень, кафе, буфетів), де всі бажаючі за помірною ціною можуть повноцінно і якісно харчуватися. Комісія профспілкового комітету по контролю за підприємствами громадського харчування проводить перевірки всіх їдалень на якість обслуговування.

Значна увага ректором і профспілковим комітетом приділялася створенню необхідних умов для задоволення духовних інтересів працівників Університету. Профспілковий комітет матеріально підтримує талановитих артистів, театральну студію, гурток бального танцю. Щорічно профком проводить виставки робіт народної творчості наших викладачів і працівників. У цьому році вони проходили у картинній галереї Університету.

Університет має добре обладнаний спортивно-оздоровчий комплекс. У вільний час члени нашого колективу мають можливість безкоштовно відвідувати спортивний комплекс з басейном, тренажерним залом, стадіоном.

Основною діяльністю ректора і профспілкового комітету є пропаганда і підтримка здорового способу життя працівників. Успішно працюють спортивні секції та клуби з різних спортивних напрямів, які відвідують понад 300 працівників. Профспілковий комітет постійно надає їм матеріальну підтримку. Серед змагань можна окремо зупинитися на участі викладачів і працівників Університету у IV спортивному благодійному заході «Спорт на допомогу дітям», під час якого було зібрано 62 тис. грн на придбання лікувального обладнання для дітей-сиріт Богодухівського дитячого будинку-інтернату, спартакіаді «Здоров'я» до Дня Перемоги та ін. Переможців профспілковий комітет нагороджує

грамотами, забезпечує безкоштовним харчуванням, надає профспілкові виплати.

Питання соціального захисту, покращення умов праці, відпочинку й оздоровлення завжди знаходяться в центрі уваги ректорату і профспілкового комітету. Наш Університет має потужний потенціал і всі можливості для впровадження в життя поставлених у Колективному договорі завдань.

Культурно-масова робота. Естетичне виховання студентів

Протягом 2019 р. продовжувалася робота з естетичного виховання студентів і співробітників Університету, проведено 22 різні за формою й змістом заходи на сцені Палаці студентів, а також й на інших майданчиках. Зокрема, на високому художньому рівні у Палаці студентів пройшли заходи, присвячені Дню першокурсника, Дню юриста, Дню Університету, Міжнародному жіночому дню та інші (фото 13).

Зараз у Палаці студентів працює 17 творчих колективів, в яких беруть участь декілька сотень студентів Університету. Крім загальновідомих колективів – духового оркестру, студії танцю «Міриданс», вокально-хореографічного колективу «Театр української пісні й танцю “Розмарія”», октет-шоу «Sunrise», чоловічого й жіночого хору, ансамблю скрипалів та інших – цього року з’явився новий колектив – квартет саксофоністів (керівник – Євгенія Любива).

Відбулося шість сольних концертів творчих колективів і солістів Університету, а саме: заслуженого артиста України Віталія Лашка; заслужених артистів України Наталії Шкурко та Яна Костирка, які представили новий проект – дует «Наяву» (NAYAVU); октет-шоу «Sunrise»; «Театру української пісні і танцю “Розмарія”»; студії танцю «Міриданс»; ансамблю сучасного танцю «MODERN DANCE».

У 2019 р. соліст Палаці студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Віталій Лашко отримав звання «Заслужений артист України», три колективи здобули почесне звання «Зразковий художній колектив», а саме студія танцю «Міриданс»; вокально-хореографічний колектив «Театр української пісні і танцю “Розмарія”»; октет-шоу «Sunrise».

Творчі колективи й солісти брали участь у міжнародних, всеукраїнських, обласних і міських конкурсах та фестивалях.

Колектив «Театру української пісні і танцю “Розмарія”» (керівники – Галина Бреславець та Валерія Романова) у відкритому фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Візерунки народного танцю» (м. Полтава, червень 2019 р.) і на II Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Елладійські ігри» (м. Київ 5–6 грудня 2019 р.) здобув два 1-х місця та Гран-прі; а у листопаді й грудні взяв участь у відкритті спортивних змагань серед студентів Університету.

Октет-шоу «Sunrise» (керівник Вероніка Харченко) на Міжнародному фестивалі-конкурсі «GRAND MUSIC FEST» (м. Харків) отримав Гран-прі; солісти ансамблю Найдьонова Марина, Чекан Юлія, Мулюкова Ельвіра, Більченко Анастасія на Міжнародному фестивалі-конкурсі «GRAND MUSIC FEST» солісти ансамблю Найдьонова Марина, Чекан Юлія, Мулюкова Ельвіра, Більченко Анастасія стали лауреатами; на міському конкурсі-фестивалі «Студентська весна-2019» посіли 1 місце; на міжнародному конкурсі «Kharkov international song competition» (18–19 жовтня 2019 р.) вибороли 1 місце; а студентка Інституту прокуратури та кримінальної юстиції Христина Сабова на цьому ж конкурсі стала лауреатом.

Ансамбль сучасного танцю «MODERN DANCE» (керівник – Ольга Данилюк та хореограф Олена Павленко) на Міжнародному фестивалі «The festival bridgest in Paris» (6–8 травня 2019 р. у Парижі (Франція)) став лауреатом, а солістка ансамблю студентка Інституту юстиції нашого Університету Валерія Завацька із сольним номером посіла 1 місце в індивідуальному заліку; на міжнародному конкурсі «Золоте руно» (Грузія, м. Батумі, вересень 2019 р.) колектив посів 1 місце. Студентки 3 курсу Інституту підготовки кадрів для органів юстиції Валерія Никитенко та Валерія Завацька вибороли перше місце в індивідуальному заліку.

На Міжнародному конкурсі оперних співаків імені Соломії Крушельницької соліст Палацу студентів заслужений артист України Віталій Лашко став володарем спеціального призу сертифікат-запрошення на

виконання головної партії у Львівському національному театрі опери та балету ім. С. Крушельницької у сезоні 2019–2020 рр.

Духовий оркестр (керівник – підполковник, заслужений артист України Володимир Скрипчук) брав участь у багатьох заходах, які проводилися в Університеті, Інституті підготовки юридичних кадрів для органів СБУ, Палаці студентів тощо. Колектив активно співпрацює з творчими колективами й солістами Палацу студентів, підготував нові музичні композиції.

Для членів профспілки Університету проведено святковий концерт до Міжнародного жіночого дня «Подарунок коханій».

Колектив студії бального танцю «Міриданс» (керівник – Наталія Нагорна) протягом навчального року нагороджено Грамотою Національної танцювальної Ліги України, Почесною грамотою Департаменту культури Харківської міської ради, Дипломом Президента Харківського клубу спортивного танцю «Силует».

Плідно працює Молодіжний драматичний театр (керівник – Олексій Рудько), його членами є студенти та випускники Університету. Їх творчість дуже популярна серед працівників нашого вишу і жителів міста.

Керівник музичної частини, композитор Вячеслав Корепанов представив нові музичні твори – пісні та інструментальну музику, які увійшли до репертуару артистів-вокалістів і творчих колективів Палацу студентів.

До новорічних свят підготовлено мюзикл «Змова у Діснейленді», постановник спектаклю – директор, художній керівник Ігор Галенко. У мюзиклі задіяні провідні солісти й творчі колективи Палацу студентів.

Багато солістів брали участь у профорієнтаційній роботі, виступаючи з концертами перед учнями шкіл Харківської області – майбутніми абітурієнтами нашого Університету. Заслужені артисти України Ян Костирко та Наталія Шкурко у травні 2019 р. дали концерт у школі міста Запоріжжя, а у листопаді 2019 р. відвідали місто Золочів Харківської області і провели концерт у школі. У місті Красноград Харківської області 5 листопада 2019 р. перед школярами виступали солістка Палацу студентів Оксана Соболева і студент міжнародно-правового факультету Володимир Дячков; школярів міста Кривий

Ріг 4 грудня 2019 р. відвідали заслужений артист України Віталій Лашко і студентка факультету адвокатури Марина Найдьонова.

Спортивна робота

Протягом року в Університеті проводиться спортивна робота у різноманітних формах, які взаємозв'язані, доповнюють одна одну і являють собою загальний процес фізичного виховання студентів.

Одним із показників високого рівня розвитку фізичного виховання і спорту в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого є здобуття перемог і призових місць на обласних щорічних спортивних змаганнях «Спорт протягом життя» серед студентів закладів вищої освіти III – IV рівнів акредитації Харківської області. Так, у 2019 р. переможцями і призерами в командному заліку стали:

- ✓ 1 місце – збірні команди Університету з боротьби самбо, волейболу та шашок;
- ✓ 2 місце – збірні команди Університету з боротьби дзюдо, вільної боротьби та плавання;
- ✓ 3 місце – збірна команда Університету з греко-римської боротьби.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого за підсумками цих змагань посів 3-тє загальнокомандне місце.

Серед проведених нашим вишем спортивних заходів слід згадати:

- спортивне свято «Парад переможців 2019» із нагородженням кращих спортсменів (фото 14);
- 1-й відкритий Кубок НЮУ імені Ярослава Мудрого з настільного тенісу серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів міста Харкова (для майбутніх абітурієнтів);
- щорічну спартакіаду серед факультетів (інститутів) з 11 видів спорту: волейболу, баскетболу, плавання, футболу, настільного тенісу, шахів, бадмінтону, кросу, шашок, греко-римської та вільної боротьби;

– спартакіаду серед гуртожитків із чотирьох видів спорту: настільного тенісу, шахів, плавання, стрітболу (вуличного баскетболу);

– змагання до Дня пам'яті і примирення та Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; змагання до Дня Університету серед викладачів і співробітників Університету (з бадмінтону, настільного тенісу, плавання, баскетболу, футболу, шашок, шахів серед жінок і чоловіків). Для залучення до участі у змаганнях більшої кількості учасників вони відбуваються в різних вікових категоріях;

– Міжнародний шаховий турнір «Кубок ректора», в якому беруть участь міжнародні гросмейстри і майстри;

– Всеукраїнський турнір з боротьби дзюдо, присвячений пам'яті Г. В. Малинка;

– Всеукраїнський турнір з волейболу пам'яті О. Мартиненка;

– всеукраїнські турніри з вільної боротьби;

– відкритий командний Кубок Університету з бадмінтону та баскетболу;

– спортивний благодійний турнір «Спорт на допомогу дітям»;

– відкрита командна ліга Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з настільного тенісу.

Також Університет бере участь у святкуванні Дня фізичної культури і спорту, у спортивній ярмарці-виставці «Харків – спортивна столиця», у матчевих зустрічах із різних видів спорту з іншими закладами вищої освіти.

Для викладачів і співробітників працюють жіночий та чоловічий спортивні клуби з басейном і тренажерним залом. Також проводяться заняття з оздоровчого плавання, оздоровчої гімнастики, чоловічого баскетболу й волейболу, пілатесу.

В Університеті відкрилися 2 нових спортивних клуби: з баскетболу (президент – М. П. Кучерявенко) і настільного тенісу (президент – В. В. Комаров).

Нині в Університеті працюють вже 8 спортивних клубів з волейболу, вільної та греко-римської боротьби, боротьби самбо і дзюдо, боксу і кікбоксингу, плавання, шахів, баскетболу, настільного тенісу, а також секції

бадмінтону, гімнастичних і танцювальних видів спорту, спортивного орієнтування, чоловічого й жіночого волейболу, бриджу, легкої атлетики, футболу, атлетичної гімнастики, боксу, файт-фітнесу, оздоровчого плавання, оздоровчої гімнастики, пілатесу. У цих секціях займаються понад 1000 студентів та більш ніж 250 викладачів.

Спортсмени Університету беруть участь у змаганнях різного рівня: чемпіонатах світу та Європи, Всесвітніх Універсіадах, чемпіонатах України і Кубках України та ін.

Серед студентів, аспірантів і співробітників вишу 4 заслужених майстри спорту України, 6 міжнародних гросмейстерів з шахів, 2 міжнародних майстри з шахів, 9 майстрів спорту України міжнародного класу, 34 майстри спорту України.

За результатами участі в чемпіонатах України, Європи та світу, студентських універсіадах і спартакіадах у 2019 р. студенти й співробітники нашого вишу здобули 393 медалі (золотих – 163, срібних – 118, бронзових – 112), з них 216 нагород отримано на обласних змаганнях, 130 – на всеукраїнських, 19 – на міжнародних і 28 – на змаганнях європейського та світового рівня.

Країці спортивні результати у 2019 р.:

- ✓ майстер спорту України (студент 2 курсу Слідчо-криміналістичного інституту) Труш Роман здобув золоту нагороду на чемпіонаті Європи із самбо серед молоді в місті Лімасол (Кіпр);
- ✓ майстер спорту України (студентка 2 курсу Військово-юридичного інституту) Михайлова Мар'яна виборола срібну нагороду на чемпіонаті Європи по самбо серед молоді в місті Лімасол (Кіпр);
- ✓ майстер спорту України (студент 2 курсу Слідчо-криміналістичного інституту) Книш Ярослав отримав бронзову нагороду на чемпіонаті Європи серед молоді по самбо в місті Лімасол (Кіпр);

✓ майстер спорту України (студент 4 курсу Слідчо-криміналістичного інституту) Вегера Євген здобув бронзову нагороду на чемпіонаті Європи по самбо серед молоді в місті Лімассол (Кіпр); переміг на чемпіонаті Європи з боротьби дзюдо серед студентів у м. Загреб (Хорватія) та виборов срібну нагороду серед молоді до 23 років з боротьби дзюдо на Кубку Європи в м. Будапешт (Угорщина), здобув срібну нагороду на чемпіонаті Європи серед юніорів з дзюдо в місті Вантаа (Фінляндія), виконав норматив майстра спорту України міжнародного класу;

✓ заслужені майстри спорту України Владислава та Марина Алексееви (студентки 3 курсу вечірнього факультету) на чемпіонаті світу з водних видів спорту по синхронному плаванню в м. Кванджу (Південна Корея) здобули золоту і три бронзових нагороди;

✓ майстер спорту України Гоєнко Марія (студентка 4 курсу міжнародно-правового факультету) в м. Ла Моліна (Іспанія) стала чемпіонкою світу зі спортивного орієнтування (Рогейн – 24 години) серед молоді до 23 років;

✓ майстер спорту України (студент 2 курсу заочного факультету № 1) Стеценко Дмитро здобув срібну нагороду на Кубку Європи з боротьби самбо в місті Карлові Вари (Чехія) і разом зі збірною командою України посів 3 місце;

✓ майстер спорту України міжнародного класу, член клубу спортивних видів боротьби Мельниченко Кирило виборов срібло на Кубку Європи з боротьби самбо в місті Карлові Вари (Чехія);

✓ міжнародні гросмейстери з шахів, члени шахового клубу Університету Моїсеєнко Олександр та Онищук Володимир, виступаючи за збірну команду України, стали срібними призерами командного чемпіонату Європи в місті Батумі (Грузія);

✓ майстер спорту України (студент 3 курсу Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України) Шудров Вячеслав здобув 2 срібні і одну бронзову нагороди на чемпіонаті світу з гирьового спорту в місті Новий Сад (Сербія);

✓ шаховий клуб «Юридична академія» став чемпіоном України серед клубних команд;

✓ команда Університету у складі 31 спортсмена взяла участь у 31-му щорічному міжконтинентальному запливі через протоку Босфор, директор навчально-спортивного комплексу Олексій Нестерович став бронзовим призером, Дмитро Дмитрієв посів 4 місце, Дмитро Філіпський – 5 (фото 15-21).

Університет має одну з найкращих спортивних баз у місті Харків, понад 50 спортивних об'єктів. Для занять фізичною культурою і спортом у нас створено всі необхідні умови.

Соціально-виховна робота

Завдання соціально-виховної роботи впливають із Плану основних заходів із соціально-виховної роботи в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого. Це: інформаційне забезпечення, дослідження проблем студентства і організація психологічної допомоги, підтримка й розвиток соціальних ініціатив студентів і організація їх зайнятості; громадянське і патріотичне виховання студентів; проведення науково-просвітніх; культурно-масових, спортивних заходів; сприяння науково-дослідній роботі студентів у позанавчальний час тощо.

Соціально-виховна робота в позанавчальний час провадилася в інститутах і на факультетах студентським самоврядуванням, Асоціацією випускників, бібліотекою й кафедрами.

Важливою новацією стало відкриття соціально-психологічної лабораторії в Університеті, яку очолила професор кафедри соціології та політології В. Л. Погрібна. Тепер студенти і співробітники Університету мають можливість скористатися послугами професійних психологів й отримати необхідні

консультації. У грудні 2019 р. проведено тренінг з юридичної психології спільно з соціально-психологічною лабораторією НЮУ імені Ярослава Мудрого.

Інститути та факультети на постійній основі й у різних формах ведуть роботу із студентами, залучаючи їх до участі в тематичних заходах, присвячених героїчним подвигам воїнів, Дню Університету, Дню знань, Дню бібліотеки, Дню української писемності, Дню студента, Дню факультету (інституту) тощо. Також інститути (факультети) постійно співпрацюють зі студентами, слідкують за виконанням поставлених перед ними завдань, піклуються про їх успішність; проводять бесіди і зібрання із метою надання допомоги студентам у виконанні обов'язків.

Слід відмітити, що вирішенню завдань сприяють Асоціація випускників та студентське самоврядування. Так, за сприяння органів самоврядування проведено багато заходів як на рівні гуртожитків та інститутів (факультеті), так і Університету. Зазвичай це лекції, спортивні змагання (кубок з футболу, шахів, настільного тенісу тощо), конкурси на кращу кімнату, ведення дошки гордості гуртожитку тощо.

Традиційно до соціально-виховної роботи залучаються і співробітники наукової бібліотеки. Завдяки їх зусиллям проведені тематичні виставки, присвячені Міжнародному дню миру, Дню захисника України, Дню Університету, Дню гідності та свободи, Дню бібліотеки, Дню писемності. Працівники бібліотеки на постійній основі організовують виставки в Художній галереї.

На формування особистості студента як громадянина і патріота своєї країни безумовний вплив мали тематичні заходи, присвячені героїчним подвигам українських воїнів у боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України, серед яких, зокрема, низка зустрічей з ветеранами АТО, ООС, волонтерами Університету. Крім того, у виші відбуваються заходи волонтерської спрямованості, а саме зі збору коштів на допомогу постраждалим та бійцям тощо. Так само важливими були заходи на підтримку бійців ООС. Окремо відмітимо, що Інститутом підготовки кадрів для органів Служби безпеки України проведено комплекс патріотичних і культурно-виховних заходів (фото 22–26).

У науковій бібліотеці Університету відбувся I етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка і XX Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика. Змагання започатковано з метою виявлення творчо обдарованої молоді й розвитку її потенціалу; виховання у молодого покоління поваги до мови і традицій свого народу; розкриття майбутніх митців художнього слова.

Взаємодія з органами студентського самоврядування

Традиційно відповідно до норм Закону України «Про вищу освіту», Положення «Про студентське самоврядування Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» 17 жовтня 2019 р. відбулися вибори до органів студентського самоврядування і представників з студентів до вченої ради Університету. Шляхом прямих, таємних виборів, в яких взяла участь більшість студентів нашого вишу, були сформовані органи студентського самоврядування.

Студентське самоврядування Університету бере активну участь в адміністративній діяльності закладу, а саме: у розподілі стипендіального фонду на рівні Університету та окремо на кожному інституті/факультеті; є учасником процесів переведення, відрахування студентів; погоджує поселення й виселення студентів із гуртожитків, а також кандидатури заступників декана з навчально-виховної роботи. Студенти систематично беруть участь у роботі комісій, комітетів і керівних органів Університету (вченої ради й конференції трудового колективу).

Створена робоча група з внесення змін до локальних нормативно-правових актів студентського самоврядування.

У 2019 р. запроваджено незалежний інститут студентського омбудсмана, який спеціалізується на захисті прав студентів. За підтримки ректорату та партнерських організацій створена матеріально-технічна база для функціонування офісу студентського омбудсмана.

Значна увага органами студентського самоврядування приділяється професійній орієнтації школярів. Представники студентського самоврядування неодноразово за звітний період проводили презентації нашого Університету

в різних закладах середньої освіти. Особливо необхідно зупинитися на роботі Студентського Сенату в напрямі сприяння працевлаштуванню випускників та стажуванню студентів. Відповідний вектор є відносно новим для органів студентського самоврядування, але певні проєкти вже на початкових стадіях демонструють непоганий результат.

Крім щоденної адміністративної роботи, органами студентського самоврядування провадилася діяльність за такими напрямками:

благодійний

– відбулися благодійні збори коштів на допомогу студентам Університету, що страждають на важкі хвороби;

– благодійний комітет студентського самоврядування Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України організував поїздку до Харківського обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей;

– спільно із кафедрою фізичного виховання №1 проведено низку спортивно-благодійних заходів, спрямованих на збір коштів для Богодухівського дитячого будинку;

культурно-масовий

– реалізовано проєкт «Культурний марафон», який полягає у безкоштовному відвідуванні студентами Університету різноманітних культурних заходів;

– проведено конкурс-концерт «Ліга сміху», спрямований на розвиток культурного потенціалу студентів та залучення абітурієнтів до нашого вишу;

– відбулися XII Всеукраїнські Шевченківські читання, у заході взяли участь студенти навчальних закладів Києва, Харкова та Львова;

– проведено низку заходів-привітання студентів і співробітників Університету із Міжнародним жіночим днем;

– спільно з Асоціацією випускників Університету проведено Дні відкритих дверей для абітурієнтів;

– організовано суботник (Олексіївське студмістечко);

– проведено конкурс краси «Міс НЮУ 2019»;

– студентами фінансово-правового факультету проведено розважальний квест;

– організовано дискусійний клуб на тему «Чи можливе створення в Україні повної контрактної армії?»;

– Студентським Сенатом проведено Перший турнір з правничих дисциплін Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

– відбувся круглий стіл до Міжнародного жіночого дня «Гендерна рівність в Україні: рівні права, обов'язки та можливості»;

– покращено інформування студентів шляхом створення нових сторінок і каналів у соціальних мережах, а також сторінок кафедр;

– проведено круглий стіл на тему «Актуальні проблеми кримінальної відповідальності за корупційні злочини»;

– студентським самоврядуванням за підтримки профкому студентів проведено конкурс «Читач НЮУ ім. Ярослава Мудрого»;

– за підтримки Студентського Сенату організовано V Всеукраїнський відкритий дебатний турнір «Кубок ректора»;

– проведено IV Науково-практичний турнір з кримінального права, а співорганізаторами виступили кафедри кримінального права № 2, студентське самоврядування, профком студентів;

– організовано круглий стіл на тему «Виключне право адвоката на представництво в суді»;

– проведено дискусійний клуб на тему «Правопорушення у сфері інформаційних технологій»;

– на базі господарсько-правового факультету пройшов науково-практичний семінар адвоката С. Гришка за темою: «Секрети успіху молодих юристів»;

– організовано історико-правовий турнір НЮУ імені Ярослава Мудрого;

– проведена відкрита лекція О. В. Харитонові на тему «Лідерство в юридичній професії: гендерний фрейм»;

– організовано безкоштовну екскурсію до історичного музею Харкова, а група бажаючих відвідала виставку «Археологічні знахідки Харківщини»;

– відбувся круглий стіл на тему «Право на свободу совісті в Збройних Силах та правоохоронних органах»;

– проведено 2 відкритих турніри НЮОУ з «Що? Де? Коли?», у яких взяли участь близько 70 учасників у складі 15 команд з університетів та шкіл Харкова;

спортивний

– студентським самоврядуванням факультету адвокатури спільно зі Студентським Сенатом проведено Кубок декана факультету адвокатури з міні-футболу;

– проведено змагання «Кубок ректора з армреслінгу»;

– у спортзалі гуртожитку № 2 відбулися змагання з настільного тенісу «Перша ракетка гуртожитку»;

– за ініціативи спортивного комітету Студентського Сенату разом зі студентською радою гуртожитку № 2 організовано і проведено змагання з шахів;

– за ініціативи студентського самоврядування проведено традиційну спартакіаду з міні-футболу на «Кубок чотирьох»;

– комітетом спорту проведено щорічний Кубок студентського самоврядування з міні-футболу;

– проведено чемпіонат з боулінгу серед студентів Університету;

– за ініціативи спортивного комітету студентського самоврядування господарського факультету організовано футбольний турнір «Кубок Козака»;

– проведено ряд змагань з більярду між студентами Університету;

– відбувся турнір з футболу між збірними факультетів та інститутів (фото 27–30).

Асоціація випускників

Із самого початку діяльності Асоціації її головними завданнями були об'єднання у велику родину колишніх студентів Університету і сприяння у проведенні різних заходів, що допомагають нинішнім і майбутнім правознавцям отримувати додаткові професійні навички й вміння. Спільними зусиллями молоді і випускників було проведено низку цікавих та інформативних заходів, розрахованих не тільки на підвищення рівня правової культури, а й на організацію повсякденного дозвілля (фото 31).

Асоціація продовжує проводити традиційні майстер-класи. Заходи стосувалися різних сфер права і дозволили учасникам отримати більш глибокі

знання з актуальних питань. Йдеться, зокрема, про лекції доцента кафедри конституційного права Університету Л. І. Летнянчина і доцента кафедри цивільного права № 1 Б. П. Карнауха тощо.

Проведено освітній конкурс «Виконуй! Вигравай! Стажуйся!» за підтримки юридичної групи LCF, у результаті проведення якого двом фіналісткам надана можливість пройти оплачуване стажування в команді LCF Law Group.

Збільшується кількість конкурсів із відбору кращих студентів Університету на стажування до провідних підприємств, установ і організації. Наразі Асоціація випускників координує стажування не лише в юридичних фірмах та у приватних адвокатів, а й в державних установах в усіх містах України.

Цього року також своїми масштабами відзначилася профорієнтаційна діяльність Асоціації серед абітурієнтів. З-поміж основних заходів варто звернути увагу на такі:

- відкриття класів Ярослава Мудрого в закладах середньої освіти – партнерах Університету, зокрема, нещодавно відкрито клас у м. Кривий Ріг;

- проведення спільно з Юридичною клінікою Університету лекцій правового спрямування у закладах середньої освіти Харкова. Тематика занять стосувалася захисту прав споживачів, правового регулювання діяльності поліції, порядку притягнення до адміністративної відповідальності тощо;

- організація Дня відкритих дверей в Університеті. Зважаючи на необхідність цього заходу, прийнято рішення про додаткове застосування нового он-лайн формату Дня відкритих дверей: за допомогою «прямого ефіру» абітурієнти мали змогу поставити питання відповідальному секретареві приймальної комісії;

- проведення правових турнірів Асоціації для учнів 10–11 класів. Правові турніри попередні вступної кампанії організовані з метою презентації Університету й залучення до навчання в ньому талановитої молоді;

- організація он-лайн вебінарів із школярами та учителями закладів середньої освіти – партнерів Університету (протягом години школярі мають змогу поставити актуальні питання із сфери захисту прав споживачів, притягнення до адміністративної відповідальності, діяльності правоохоронних органів та ін.);

– Асоціацією випускників на постійній основі організуються екскурсії для потенційних абітурієнтів Університету із відвідуванням центрального корпусу, НБК, музеїв криміналістики та історії Університету тощо;

– започатковано новий напрямок діяльності Асоціації – проведення «Тижня відкритих лекцій» (протягом тижня абітурієнти мають змогу відвідати лекції різних викладачів, відчувати себе частиною університетського колективу, поставити актуальні питання викладачам).

Продовжує розвиватися і благодійний напрямок: відвідується дитячий будинок; збирається макулатура, а гроші від акції йдуть на допомогу дитячому будинку. Не можна не відмітити внесок Асоціації та Ліги студентів у проведення III Харківського міжнародного юридичного форуму 24–28 вересня 2019 р.

Головні завдання щодо удосконалення діяльності Університету на 2020 рік

Як вбачається із доповіді, Університет у цілому продовжує утримувати позиції кращого ЗВО України, що підтверджується затребуваністю наших випускників в усіх секторах юридичної сфери, привабливістю його для абітурієнтів. Крім того, постійно удосконалюється організація освітнього процесу, запроваджуються новітні інформаційні технології, розвиваються міжнародні зв'язки, майже завершена реорганізація структури Університету, створені вчені ради факультетів й інститутів, кафедр, розроблена і вже діє гнучка система стратегічного й оперативного управління Університетом, виконано план заходів з реалізації Стратегії розвитку університету у 2019 році. Цьому сприяє активна робота всіх співробітників, професорсько-викладацького складу, студентських колективів нашого вишу.

Із метою збереження здобутих багаторічною працею досягнень нам слід і в подальшому наполегливо працювати для забезпечення впевненого та стабільного поступу Університету, виконання заходів, передбачених Стратегічним планом розвитку Університету до 2024 року. Хочу окреслити основні завдання, поставлені перед нами на вже нинішній 2020 рік, а вони такі:

– забезпечити виконання вимог Закону України «Про вищу освіту», актів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, реалізацію новел в системі вищої освіти;

– продовжити роботу з удосконалення системи управління Університетом з метою забезпечення чіткого розмежування функцій, повноважень і відповідальності управлінських структур, посилення ролі органів громадського і студентського самоврядування щодо всіх напрямів діяльності (відповідальні всі проректори);

– розширити співпрацю із студентськими формуваннями щодо підтримки студентських ініціатив; активізувати спільну роботу вченої ради Університету, ректорату, деканатів, кафедр з органами студентського самоврядування з таких питань: організація патріотичного й морального виховання студентської молоді; оптимізація навчального процесу; зміцнення навчальної дисципліни;

належне виконання студентами своїх обов'язків; сприяння навчальній, науковій і творчій діяльності студентів, заняттям спортом, організації дозвілля тощо;

- організувати регулярні зустрічі ректора і проректорів зі студентами Університету для забезпечення постійного інформування про роботу ректорату та вжиття заходів щодо вирішення студентських проблем та їх звернень;

- продовжити роботу щодо пошуку баз практики (стажування) й організації практики (стажування для студентів 4-го курсу бакалавріата і магістратури);

- забезпечити впровадження інноваційних освітньо-професійних програм бакалавра та магістра, освітніх програм спеціалізації, програм навчальних дисциплін; удосконалення структури і змісту навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін;

- реалізувати новий рівень управління внутрішньою системою забезпечення якості освіти в Університеті, на якому здійснюється оцінювання якості функціонування освітнього середовища в цілому, діяльності окремих структурних підрозділів, що супроводжують освітній процес; розробити типову інституційну модель внутрішньої системи забезпечення якості освіти, а також систему індикаторів оцінювання рівня внутрішнього забезпечення якості освіти; скласти різні форми анкет (опитувань тощо) та інших матеріалів для проведення моніторингових досліджень з питань якості вищої освіти та освітньої діяльності;

- розширити участь студентів у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти шляхом обговорення та вирішення питань удосконалення організації навчального процесу; неухильно додержуватися принципів академічної доброчесності з метою посилення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень учасників освітнього процесу;

- забезпечити ефективну підготовку та проведення IV Харківського юридичного форуму;

- підтримувати нові перспективні наукові напрями, генерування нових знань та їх постійне впровадження в освітній процес; проведення науково-дослідних робіт за темами, що є нагальними для розвитку Української держави

в контексті викликів, що стоять перед людством;

- активізувати діяльність щодо залучення коштів бюджетів усіх рівнів, фондів, а також коштів підприємств і приватних інвесторів на розвиток правових досліджень в Університеті;

- виявляти талановиту молодь та спрямовувати зусилля на створення умов для успішної кар'єри її представників у сфері науки та інновацій з метою забезпечення розвитку інтелектуального потенціалу Університету; залучати до наукової діяльності обдаровану студентську молодь за рахунок виділених для цього коштів державного, а також позабюджетного фінансування; удосконалювати систему студентських наукових конференцій, премій, конкурсів;

- брати участь у найбільш важливих програмах та проєктах Європейської комісії, Європейської асоціації університетів (*European University Association, EUA*), Європейської асоціації юридичних факультетів (*European Law Faculties Association, ELFA*), Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (*European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA*), інших асоціацій та організацій за напрямками досліджень;

- розвивати міжнародну академічну мобільність студентів та викладачів за рахунок збільшення кількості приймаючих університетів; розширювати співпрацю із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, напрямів співпраці з метою більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів Університету до виконання спільних міжнародних наукових проєктів;

- формувати ефективну систему рекрутингу іноземних студентів та аспірантів; докладати всіх зусиль до розвитку інформаційної та організаційної системи забезпечення міжнародного співробітництва, зокрема, створення порталу англійською мовою, регулярного перевидання буклетів та брошур про спільні програми і проєкти, можливості навчання в Університеті іноземних студентів;

- продовжити: роботи з технічного оснащення приміщень Університету по вул. Пушкінській, 84; поточні ремонти приміщень учбових корпусів, гуртожитків, інших будівель; капітальний ремонт і створення системи

пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та передачі тривожних сповіщень в усіх учбових корпусах;

– забезпечити здійснення громадського контролю (вчена рада, профспілки, самоврядування) за ефективністю розподілу та якістю виконання всіх статей кошторису Університету; збереження стабільності виплати заробітної плати.

Крім того, перед нами стоять завдання щодо впровадження змін у сфері вищої освіти, визначених нещодавно прийнятими нормативними актами. В них багато новел, а це вимагатиме подальшої напруженої праці. Я впевнений, що наш досвідчений колектив успішно подолає нові випробування.

У листопаді 2019 р. ми відзначили 215-річницю від дня створення Університету. За ці роки наш навчальний заклад став центром юридичної освіти і науки, здобув високий авторитет та добру славу в Україні і далеко за її межами. Університет має визначні досягнення в усіх напрямках своєї діяльності завдяки спільній наполегливій праці всього колективу. Ми повинні згуртуватися і зробити все можливе для досягнення нових, більш високих рубежів і збереження Університетом статусу флагмана правничої освіти.

Хочу висловити щиру вдячність усьому колективу за самовіддану і плідну співпрацю, підтримку і взаєморозуміння.

Дякую за увагу. Вітаю усіх з Новим роком і Різдвом Христовим! Бажаю мирного неба над головою, міцного здоров'я, щастя і благополуччя, подальшої плідної праці і нових творчих успіхів!

ЗМІСТ

Вступ.....	2
Структура Університету. Оптимізація системи управління	6
Робота приймальної комісії.....	6
Профорієнтаційна робота.....	8
Випуск та працевлаштування.....	10
Характеристика професорсько-викладацького складу.....	11
Навчальний процес та його інформаційне забезпечення.....	11
Якість підготовки фахівців. Навчальна дисципліна.....	17
Система академічної доброчесності.....	21
Практика та стажування.....	23
Навчально-методична робота.....	24
Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.....	28
Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Післядипломна освіта.....	31
Юридична клініка.....	33
Наукова бібліотека.....	38
Видання навчальної літератури.....	43
Науково-дослідна робота.....	47
Тематика наукових досліджень, що виконуються професорсько-викладацьким складом кафедр Університету.....	48
Теми наукових досліджень науково-дослідницького сектору.....	50
Законотворча робота, співробітництво з органами державної влади та охорони правопорядку.....	50
Видавнича, інформаційна та редакційна діяльність.....	50
Центр дослідження верховенства права і релігії.....	57
Наукові заходи.....	58
Діяльність науково-дослідного сектору.....	63
Підготовка та атестація наукових кадрів.....	65
Наукова діяльність молодих учених та студентів.....	67
Міжнародне співробітництво. Академічна мобільність.....	71
Фінансова діяльність.....	75
Матеріальна база.....	80
Соціальний захист, умови праці та навчання, відпочинок і оздоровлення.....	83
Культурно-масова робота. Естетичне виховання студентів.....	86
Спортивна робота.....	89
Соціально-виховна робота.....	93
Взаємодія з органами студентського самоврядування.....	95
Асоціація випускників.....	98
Головні завдання щодо удосконалення діяльності Університету на 2020 рік.....	100

Фото 1. Університет отримав Гран-прі «Лідер наукової та науково-технічної діяльності» на X Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» і золоту медаль у номінації «Інноваційна діяльність закладу освіти – ресурс забезпечення якості освіти» на міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті – 2019»

**Фото 2. В Університеті 24–28 вересня 2019 р. відбувся
III Харківський міжнародний юридичний форум**

Фото 3. В Університеті проведено Дні відкритих дверей

Фото 4. Кафедрами, деканатами, бібліотекою, Юридичною клінікою, Радою молодих вчених і Студентським науковим товариством, іншими структурними підрозділами Університету проведено ряд профорієнтаційних та просвітницьких заходів для учнів харківських шкіл і шкіл інших регіонів України

- Практика ЄСПЛ
як джерело права
- – всього (112)
 - – магістратура (31)
- Практичні навички
(юридичний клінічний
практикум)
- – всього (40)
 - – магістратура (23)
- Правничі професії та
юридична практика
- – всього (23)
 - – магістратура (23)

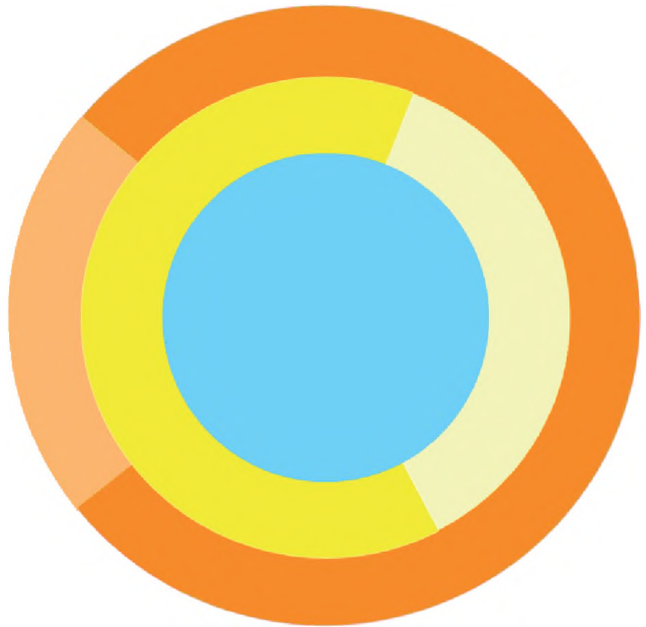

Рис. 1. Напрями діяльності Юридичної клініки

**Рис. 2. Створення електронної бібліотеки раритетних видань.
Оцифрування документів**

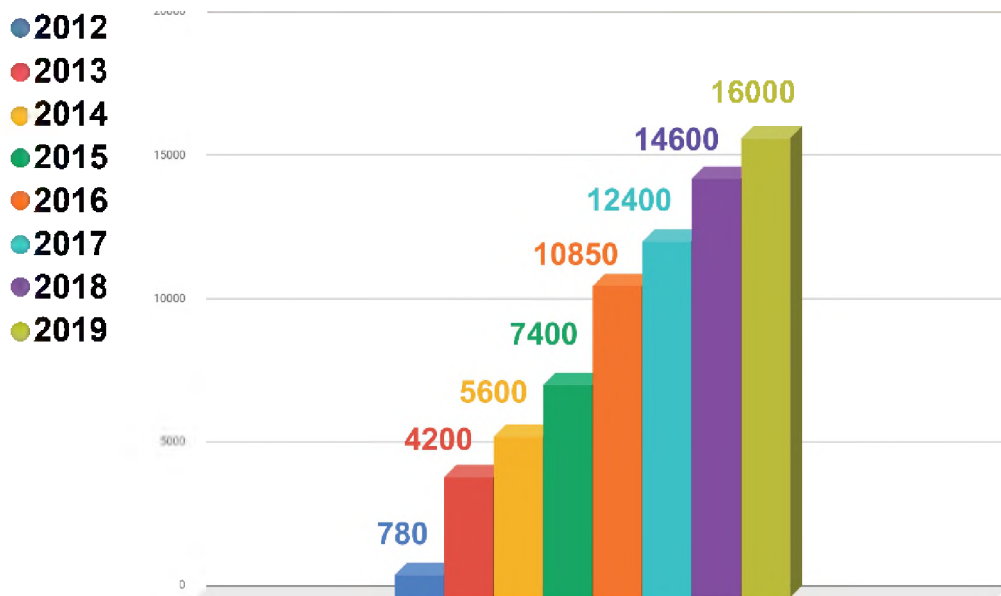

Рис. 3. Обсяг архіву-репозитарію eNULAUIR

Рис. 4. Статистика звернень до архіву-репозитарію

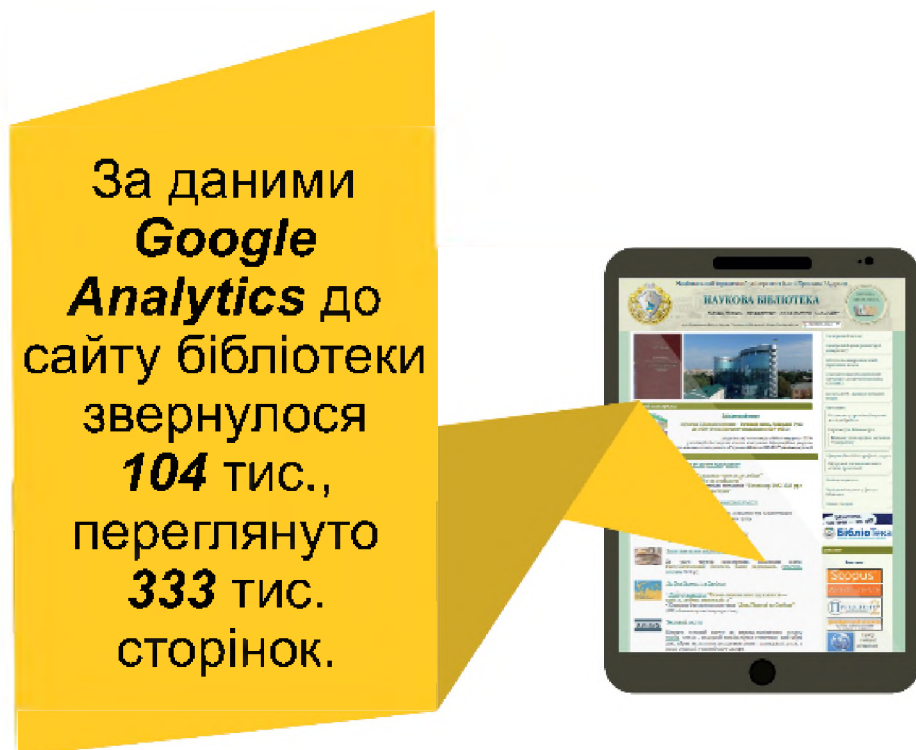

Рис. 5. Статистика звернень до електронного каталогу

Рис. 6. Кількість звернень до веб-сайту бібліотеки

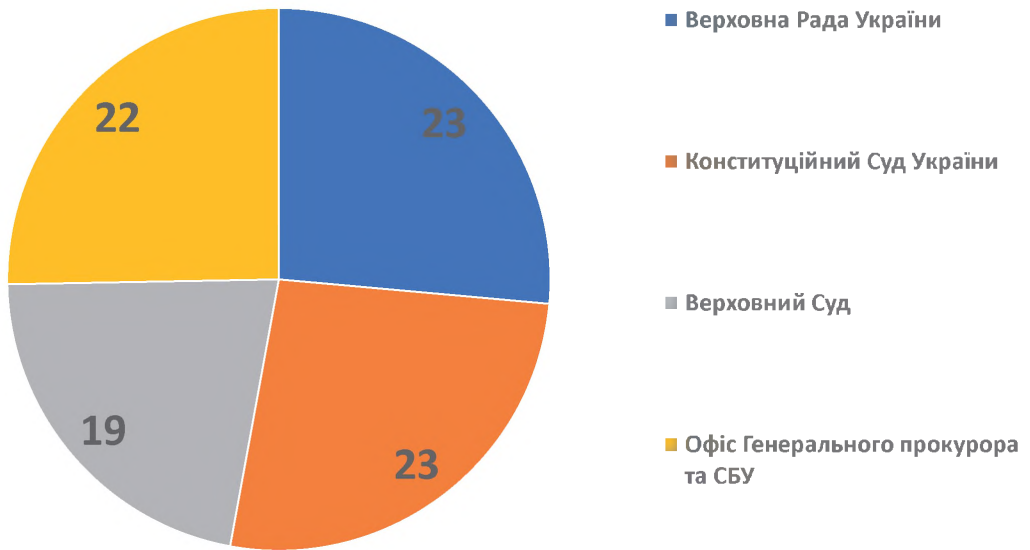

Рис. 7. Наукові висновки

Рис. 8. Кількість публікацій науковців Університету

Рис. 9. Кількість опублікованих монографій

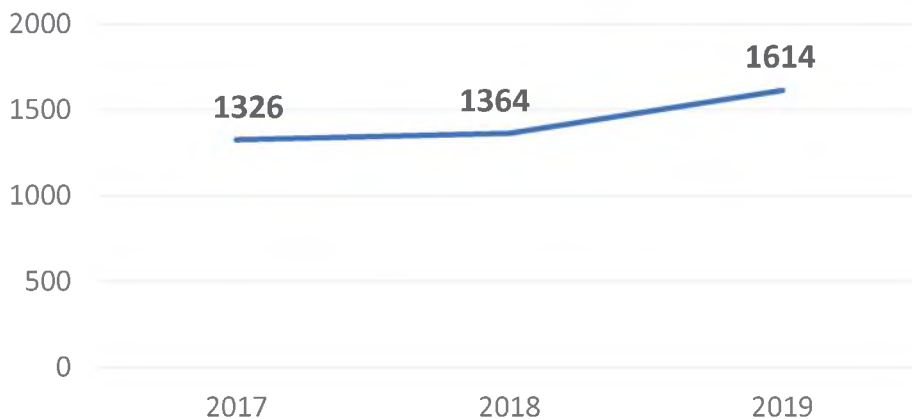

Рис. 10. Публікації у наукометричних базах

Рис. 11. Кількість опублікованих статей

**Фото 5. Міжнародний науково-практичний круглий стіл
«Ефективність кримінального законодавства: доктринальні, законотворчі
та правозастосовні проблеми її забезпечення», 17 травня 2019 р.**

**Фото 6. ІХ Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми реалізації
прав громадян у сфері праці та соціального забезпечення»,
10 жовтня 2019 р.**

Фото 7. Міжнародна наукова конференція «Концептуальні засади нової редакції Кримінального кодексу України», 17–19 жовтня 2019 р.

Фото 8. Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві», 15 листопада 2019 р.

Фото 9. Міжнародна науково-практична конференція «Парадигми конституційного права: історія та сучасність» (ХІІ Тодиківські читання), 1–2 листопада 2019 р.

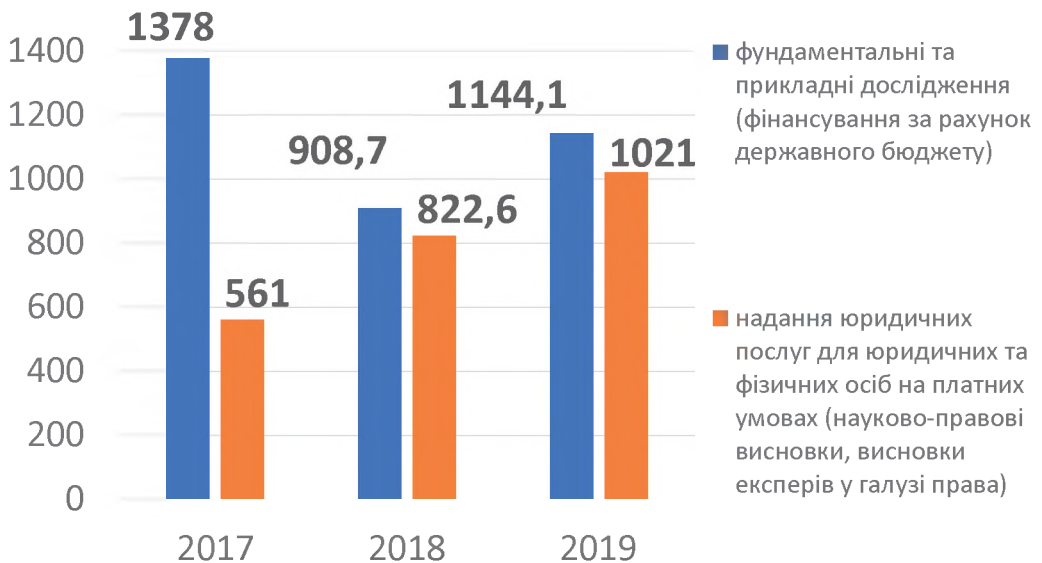

Рис. 12. Фінансування науково-дослідної роботи Університету та надання юридичних послуг

Рис. 13. Атестація науково-педагогічних кадрів

Фото 10. Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Юридична осінь 2019 року», 29 листопада 2019 р.

Фото 11. XIX Всеукраїнська наукова конференція з кримінології для студентів, аспірантів та молодих вчених «Питання протидії організованій злочинності і корупції», 2 грудня 2019 р.

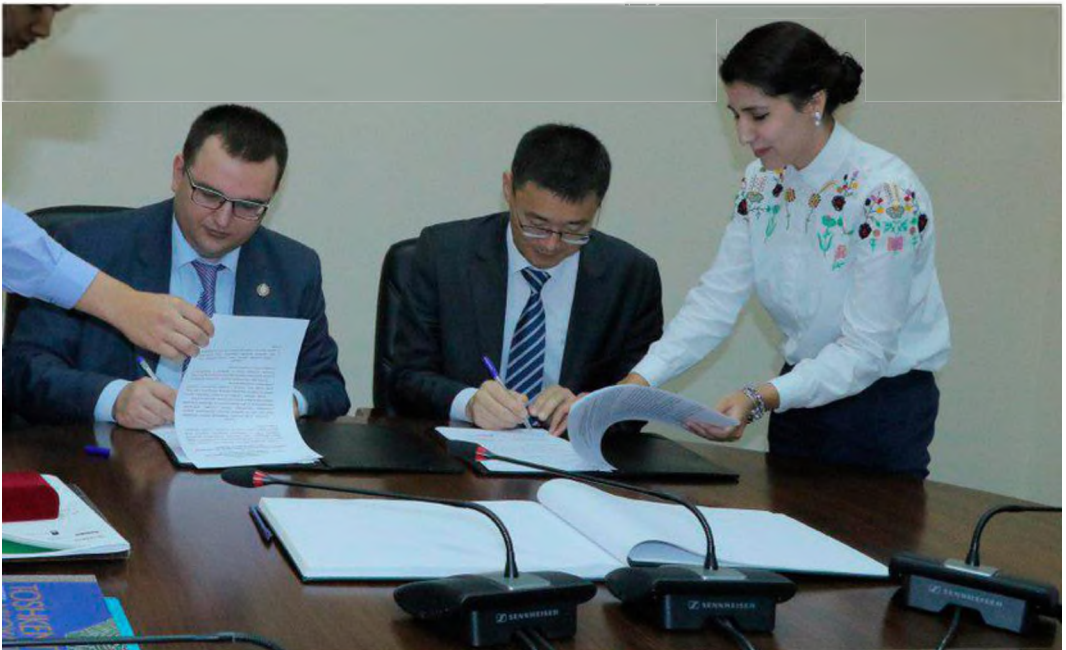

Фото 12. Підписання Меморандуму про співпрацю із Ташкентським державним юридичним університетом

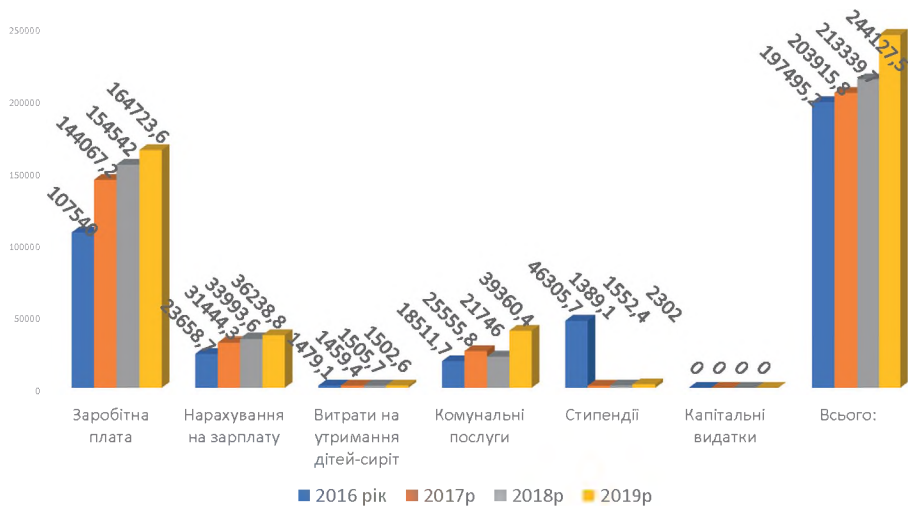

Рис. 14. Показники надходження коштів із державного бюджету (тис. грн)

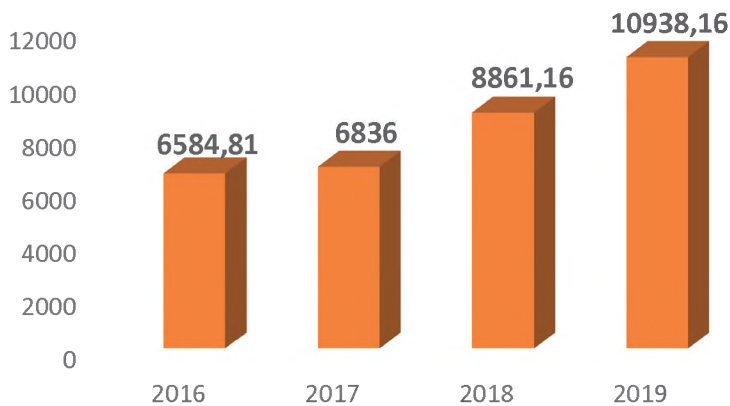

Рис. 15. Середня заробітна плата (грн)

Рис. 16. Надходження коштів до спеціального фонду Університету протягом 2019 р. за послуги, передбачені статутними документами

Фото 13. Культурно-масова робота

Фото 14. В Університеті відбулося спортивне свято «Парад переможців 2019» із нагородженням кращих спортсменів

Фото 15. Міжнародний гросмейстер з шахів, заслужений майстер спорту України, член шахового клубу Університету Моїсеєнко Олександр, виступаючи за збірну команду України, став срібним призером командного чемпіонату Європи в місті Батумі (Грузія)

Фото 16. Заслужені майстри спорту України Владислава та Марина Алексєєви, студентки 3 курсу вечірнього факультету на чемпіонаті світу з водних видів спорту по синхронному плаванню в м. Кванджу (Південна Корея) здобули золоту і три бронзових нагороди

Фото 17. Майстер спорту України, студент 4 курсу Слідчо-криміналістичного інституту Вегера Євген здобув бронзову нагороду на чемпіонаті Європи серед молоді в місті Лімассол (Кіпр); переміг на чемпіонаті Європи з боротьби дзюдо серед студентів в м. Загреб (Хорватія) та виборов срібну нагороду серед молоді до 23 років з боротьби дзюдо на Кубку Європи в м. Будапешт (Угорщина), здобув срібну нагороду на чемпіонаті Європи серед юніорів з дзюдо в м. Вантаа (Фінляндія) і виконав норматив майстра спорту України міжнародного класу

Фото 18. Майстер спорту України, студент 2 курсу Слідчо-криміналістичного інституту Книш Ярослав (ліворуч) здобув бронзову нагороду, майстер спорту України, студентка 2 курсу військово-юридичного факультету Михайлова Мар'яна (у центрі) здобула срібну нагороду, майстер спорту України, студент 2 курсу Слідчо-криміналістичного інституту Труш Роман (праворуч) здобув золоту нагороду на чемпіонаті Європи серед молоді в місті Лімассол (Кіпр)

Фото 19. Майстер спорту України, студентка 4 курсу міжнародно-правового факультету Гоєнко Марія стала чемпіонкою світу зі спортивного орієнтування до 23 років в місті Ла Моліна (Іспанія)

Фото 20. Шаховий клуб «Юридична академія» – чемпіон України серед клубних команд

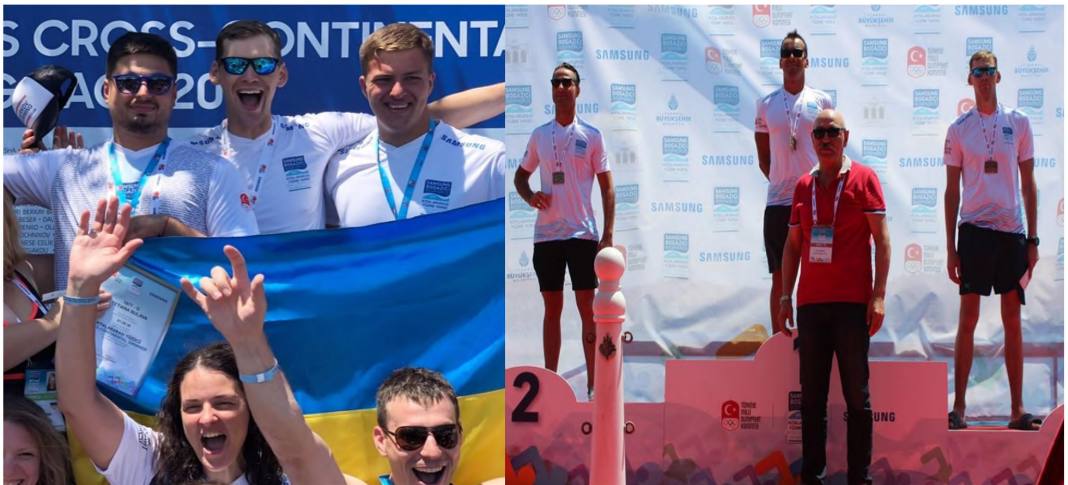

Фото 21. Команда плавального клубу Університету взяла участь у 31-му щорічному міжконтинентальному запливі через протоку Босфор, член команди – директор навчально-спортивного комплексу Університету Олексій Нестерович став бронзовим призером у запливі

Фото 22. Особовий склад Інституту підготовки юридичних кадрів для СБ України відзначив День захисника України та День українського козацтва

Фото 23. До Дня Святого Миколая особовим складом Військово-юридичного інституту проведено благодійну акцію «Допоможемо дітям»

Фото 24. Студенти факультету адвокатури привітали з Днем Святого Миколая вихованців Куп'янської спеціальної школи

Фото 25. Святкування Дня вишиванки в Університеті

Фото 26. На честь Дня Державного прапора над Навчально-бібліотечним комплексом Університету піднято синьо-жовтий стяг. 23 серпня 2019 р.

Фото 27. Богодухівському дитячому будинку-інтернату передано медичне обладнання, придбане на кошти, зібрані учасниками IV спортивного благодійного заходу «Спорт протягом життя»

Фото 28. Студентське самоврядування бере активну участь в організації заходів виховного, благодійного, спортивного, профорієнтаційного характеру, серед яких конкурси «НЮУ має таланти», військово-спортивний захід «Козацькі розваги», Дні відкритих дверей Університету, благоустрій території біля гуртожитків

Фото 29. Щорічний Кубок студентського самоврядування з міні-футболу

Фото 30. Дебатний клуб Університету став кращим дебатним клубом України

Фото 31. Зустріч випускників ювілейних років збирала понад 1000 учасників

ЗВІТНА ДОПОВІДЬ

**ректора Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Василя Яковича Тація
про виконання умов контракту
з Міністерством освіти і науки України за 2019 рік
на конференції трудового колективу
9 січня 2020 р.**

Відповідальний за випуск *Ю. П. Битяк*

Поза планом

Підписано до друку 02.01.2020. Формат 70x100 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Тираж 20 прим. Зам. № 1986.

Редакційно-видавничий відділ
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Для заметок

Для заметок
